

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Edi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

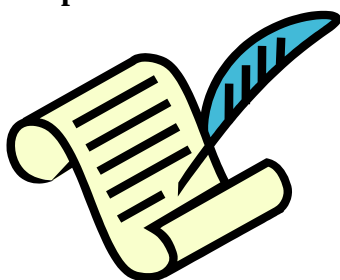
a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia, Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: ccdab@yahoo.com**Director:****Prof. Deák – Székely Szilárd Levente****Redactor șef:** prof. Oros Ligia Elena**Redactori:** prof. Comaniciu Cristina, prof. Jude Laurențiu, prof. Nandrea Maria, ing. ec. Onișoru Viorica**Colaboratori:** lector univ. dr. Scheau Ioan**Tehnoredactare:** aj. analist programator Popa Ioan**Corectura:** Prof. Nandrea Maria

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

SUMAR

Festivalul Național al Șanselor tale - România 2013 – Prof. Oros Ligia Elena	2
Digital Media în educația interculturală – Prof. Comaniciu Cristina	3
Testul docimologic – Prof. Ghibescu Maria	5
Metode și mijloace puse în valoare prin utilizarea TIC în procesul de predare – învățare la biologie – Prof. Turcu Iuliana	8
Asigurarea calității educației în învățământul românesc – Prof. Traxler Ionela Ileana	12
Proiectul – o metodă eficientă pentru realizarea unei educații dinamice, formative – Prof. învăț. primar Bălău Mirela, prof. învăț. primar Ignat Felicia	15
Notarea activității elevului din timpul semestrului prin aplicarea descriptorilor de performanță – Prof. Buta Violeta	19
Interacțiunea școală - familie – Prof. învăț. primar Maniu Valeria Angela	21
Compunerea școlară – modalitate de dezvoltare a creativității în ciclul primar - Prof. învăț. primar Gligor Dana	24
Tratarea diferențiată a elevilor – modalitate de prevenire a eșecului școlar - Prof. învăț. primar Marc Aurica	25
Necesitatea colaborării dintre grădiniță și școală în vederea integrării cu succes a preșcolarilor în ciclul primar - Prof. învăț. preșcolar Matei Aniela Ioana	26
Evaluarea lecției / activității de educație fizică la clasele primare și la grupele de grădiniță – Prof. Kerekes Ferenc	29
Teste de evaluare inițială. Interpretare și plan de măsuri - Prof. Danciu Mirela	31
Consilierea părinților, activitate importantă pentru desfășurarea activităților în grădinița de copii – Prof. învăț. preșcolar Huștiuc Nicoletta	36
Tratarea diferențiată a elevilor la limba franceză – o modalitate de recuperare a materiei – Prof. Frățilă Maria	37
Recomandare de carte – Prof. Bologa Maria Teodora	39
Model de proiectare a unității de învățare „Pagini WEB” - Prof. Danciu Mirela	41

FESTIVALUL NAȚIONAL AL ȘANSELOR TALE – ROMÂNIA 2013

Prof. Oros Ligia Elena – Casa Corpului Didactic Alba

În perioada 18 – 24 noiembrie 2013 s-a desfășurat, sub genericul „Cetățean român-cetățean european” a XIV-a ediția a „Festivalului Național al Șanselor Tale”. Organizarea săptămânii educației adulților / educației permanente se află sub egida UNESCO – Institutul pentru Educație – Hamburg, România numărându-se printre cele 48 de țări din lume care organizează anual acest eveniment.

Manifestarea cultural-educativă și sportivă răspunde, de asemenea, politicii promovate de Ministerul Educației Naționale pentru diversitate și extinderea ofertei de educație prin unitățile și instituțiile de învățământ și consolidarea rolului acestora ca centre de resurse educaționale la nivelul comunității.

Deoarece anul 2013 a fost declarat de către Comisia Europeană „Anul European al Cetățenilor”, activitățile și programele educaționale propuse se puteau încadra în următoarele teme:

- promovarea documentelor europene și naționale în exercitarea dreptului la liberă circulație;
- dezbateri, colocvii, seminarii, simpozioane, lectorate pe tema cetățeniei active;
- acțiuni de formare în parteneriat (activități culturale, sportive, educație civică, educație pentru valorile democrației, educație pentru protecția mediului, educație religioasă, educație estetică);
- prezentări de imagini foto, expoziții, lansări de carte, de programe educaționale;
- diseminare de „bune practici”.

Toate activitățile planificate de unitățile de învățământ au fost desfășurate în perioada 18 – 24 noiembrie 2013, raportarea desfășurării acestora făcându-se la CD Alba până în data de 20 decembrie 2013.

Rapoartele primite din unitățile școlare au fost centralizate, alcătuind astfel raportul general pentru județul Alba, ce s-a trimis la Ministerul Educației Naționale până la data de 31 ianuarie 2014.

În activitățile desfășurate au fost implicate un număr de 527 cadre didactice, din 52 de unități școlare.

Gama de activități propuse elevilor și cadrelor didactice a fost foarte variată, implicând elevi, părinți, profesori, reprezentanți ai comunității locale, reprezentanți ai agenților economici și alte instituții care au legătură cu unitățile școlare.

O listă succintă de tipuri de activități este următoarea:

- dezbateri
- atelier de lucru
- concurs de eseuri
- concurs de desene și prezentări power point pe diverse teme
- lansare de carte
- laboratoare virtuale
- recital de poezie contemporană
- concert de colinde
- prezentare piesă de teatru realizată prin proiectul Comenius al școlii
- simpozioane, piese de teatru
- expoziție etnografică, audiție muzicală de muzică populară specifică zonei
- concursuri sportive
- joc de rol „Sunt un mic cetățean model”
- dezbateri „Drepturile copilului din perspectiva părintelui”
- workshop „Gânduri ale elevilor cu părinți în străinătate”
- ziua porților deschise ale unor unități școlare

Unitățile școlare ce au avut cea mai numeroasă implicare din partea cadrelor didactice au fost: Colegiul Tehnic Apulum Alba Iulia, Școala Gimnazială „Ion Agârbiceanu” Alba Iulia, Școala Gimnazială „Toma Cocișiu” Blaj, Școala Gimnazială „Avram Iancu” Unirea, Școala Gimnazială „IM Moldovan” Blaj, Școala Gimnazială „Singidava” Cugir, Colegiul Național „Avram Iancu” Câmpeni, Liceul Tehnologic „Timotei Cipariu” Blaj, Colegiul Tehnic Aiud, Liceul Teologia Greco-catolic „Sfântul Vasile cel Mare” Blaj, Liceul Tehnologic „Ștefan Manciulea” Blaj, Școala Gimnazială Valea Lungă, Liceul Tehnologic Sebeș, GPP Lumea Copiilor Blaj, Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia, Școala Gimnazială Stremț, Colegiul Economic DPM Alba Iulia, Școala Gimnazială „Vasile Goldiș” Alba Iulia, Liceul Tehnologic Silvic Câmpeni, Școala Gimnazială „Nicolae Drăgan” Galda de Jos. Din restul unităților școlare, numărul de cadre didactice a fost mai mic de 10 cadre didactice/ unitate școlară, dar asta nu înseamnă nicidecum o diminuare a calității activităților desfășurate, uneori chiar dimpotrivă.

Fiecărui cadru didactic implicat i s-a acordat o diplomă de participare, titularii acestor diplome fiind așteptați la sediul CCD Alba pentru a ridica diplomele.

Felicităm toate colectivele de cadre didactice ce s-au implicat în acțiunile din cadrul Festivalului Național al Șanselor Tale – România 2013 pentru calitatea acțiunilor derulate.

Vă așteptăm cu activități la fel de frumoase și de calitate și în anul următor.

„DIGITAL MEDIA ÎN EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ”

Prof. Comaniciu Cristina, Casa Corpului Didactic Alba

„Digital media in intercultural education” este titlul cursului de formare profesională - mobilități individuale la care am participat prin programul sectorial Grundtvig din cadrul Programului Învățare pe tot Parcursul Vieții (LLP). Stagiul a fost organizat în Sesimbra, Portugalia de CREF – Education and Resources Training Center, reprezentat de director Vitor Costa în perioada 16-21 septembrie 2013.

Obiectivele acestui curs au fost:

- pregătirea cursanților în vederea interacționării cu alte culturi;
- reflectarea diversității culturale utilizând diferite mijloace media;
- exploatarea similitudinilor și diferențelor în vederea dezvoltării identității culturale;
- utilizarea mediei digitale drept instrument de învățare ce furnizează elevilor o motivație crescută pentru participarea la procesul de învățare;
- dezvoltarea cu ajutorul mediei digitale a atitudinilor, valorilor, gândirii critice, formarea conștiinței cursanților, mai degrabă decât simpla achiziție a cunoștințelor.

Aceste obiective au fost atinse printr-o varietate de metodologii de lucru cu accent pe o abordare variată și interactivă de învățare.

Ca activități am participat la seminarii; discuții cu profesori voluntari ce lucrează direct și acordă suport imigranților și minorităților în vederea integrării în societatea portugheză; vizite de studiu în Sesimbra, Palatul Pena, Seixal, Lisabona, pentru a surprinde aspecte ale civilizației și culturii portugheze și a modului în care s-a reușit integrarea minorităților și emigranților rezultând o civilizație multiculturală, vizită la biblioteca municipal din Sesimbra unde ne-a fost prezentat modul de lucru și organizare ca și activitățile derulate cu centrare pe aspectele interculturale; ateliere de lucru; lucru individual și pe grupe, activități practice ce au avut ca teme aspecte ale diversității culturale în educație, unelte TIC în educația interculturală.

Multimedia implică modalități multiple de utilizare text, audio, imagini, desene, animație și video în diferite aplicații de uz general ca:

- teleconferința video;
- lectura distribuită în învățământul superior;
- telemedicina;
- medii de lucru în cooperare;
- căutarea de obiecte vizuale în baze de date foarte mari video sau de imagini;
- realitate îmbunătățită: plasarea de grafică pe calculator și video de tip „real-appearing” în scene filmate;
- transformarea unor componente multimedia în componente editabile.

Câteva exemple de aplicații multimedia:

- sisteme de editare și producție video digitale;
- reviste și ziare electronice;
- World Wide Web;
- enciclopedii, jocuri, etc on-line;
- comerț on-line;
- televiziune interactivă;
- cursuri multimedia;
- conferința video;
- video la cerere („video-on-demand”);
- filme interactive.

În activitățile desfășurate în cursul stagiului au fost prezentate și utilizate instrumente și aplicații pentru partajarea și stocarea fișierelor și colaborarea on-line (Google Drive, Dropbox, Box), bloguri și wiki, prezentări on-line (Prezi, Glogster), comunicare on-line (Google+), precum și tehnologii digitale în educație (PhotoStory 3, Autocollage, Movie Maker, Animoto, Eclipse Crosswords, Games Based Learning)

Această experiență de învățare mi-a îmbogățit atât cunoștințele referitoare la educația interculturală cât și cele referitoare la multitudinea metodelor și tehnicilor de lucru ce utilizează digital media în vederea realizării educației interculturale și adaptării la noile provocări privind mediul educațional în Uniunea Europeană.

*Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene.

Această publicație (comunicare) reflectă numai punctul de vedere al autorului și Comisia nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

TESTUL DOCIMOLOGIC

Prof. Ghibescu Maria, Școala Gimnazială Petrești

Testul docimologic este o alternativă și o cale de eficientizare a examinării tradiționale. Totodată asigură obiectivitate în procesul de evaluare. Testele sunt probe complexe, formate dintr-un ansamblu de sarcini de lucru care permit determinarea gradului de însușire a cunoștințelor de către elevi sau a nivelului de dezvoltare a unor capacități pe bază de măsurători și aprecieri riguroase.

Etape în elaborarea testului docimologic

Prima etapă este cea de stabilire a scopului probei: de constatare, de informare, de diagnosticare, de prognosticare, de decizie sau pedagogică.

A doua etapă este cea de delimitare a conținuturilor din care se va susține testul și totodată stabilirea competențelor de evaluat.

O altă etapă, a treia, în care se realizează matricea de specificație, cu scopul de a reflecta echilibrul între competențele de evaluat și subiectele propuse spre rezolvare. Tabelul de specificație cuprinde pe verticală conținuturile evaluate, iar pe orizontală competențele de evaluat elaborate în acord cu taxonomia lui Bloom (domeniul cognitiv): cunoaștere, comprehensiune, aplicare, analiză, sinteză și evaluare. Tabelul realizat reflectă accentul pus pe fiecare competență de evaluat și pe fiecare unitate de conținut.

Cea de a patra etapă, care este cea mai laborioasă, presupune stabilirea variantelor de itemi, elaborarea itemilor și organizarea testului prin eșalonarea itemilor, prezentarea instrucțiunilor de lucru și precizarea timpului de execuție. Ca și element principal al testului docimologic se regăsește itemul care din perspectiva evaluării școlare se definește ca fiind o unitate de măsură ce include un stimul și o formă prescriptivă de răspuns. Este formulat cu intenția de a suscita un răspuns de la cel examinat, pe baza căruia se pot face interferențe cu privire la nivelul achizițiilor acestuia într-o direcție sau alta.

Tipologia itemilor

Itemii de tip obiectiv permit alegerea răspunsului corect dintr-o listă anterior editată și pusă la dispoziția celui examinat. Se deosebesc trei categorii de itemi obiectivi diferențiați în funcție de natura stimulului și a răspunsului solicitat: itemi cu răspuns dual; itemi cu răspuns de tip alegere; itemi de asociere.

Itemii de tip semiobiectiv pot fi itemi cu răspuns scurt sau de completare și întrebările structurate.

Itemii de tip subiectiv solicită răspunsuri deschise care în funcție de volumul răspunsului pot avea un caracter restrictiv sau extins. Aici, întâlnim două categorii: itemii de tip eseu și rezolvarea de probleme.

Calitatea testului nu trebuie neglijată, este necesar ca orice test să se bucure de obiectivitate, aplicabilitate, fidelitate, validitate și calitate pentru fiecare item – dificultate și putere de discriminare.

A cincea etapă este cea de cuantificare a testului prin atribuirea punctajului pentru fiecare item și echivalarea acestuia în note. Orice test trebuie să fie mai mult decât o enumerare de sarcini de lucru. Elaborarea unui test este o activitate complexă care solicită respectarea unor cerințe epistemologice, logice, psihologice și pedagogice. Asigurarea fidelității testului presupune elaborarea baremului de corectare și notare cu un grad ridicat de obiectivitate și aplicabilitate, pentru a nu se observa diferențe mari în notare de către diferiți profesori.

Ultima etapă constă în aplicarea testului la clasa de elevi, analiza și interpretarea rezultatelor obținute de către elevi. Această etapă reflectă calitatea actului didactic de predare

– învățare, experiența profesorului și calitățile elevilor de asimilare a cunoștințelor cu care sunt înzestrați.

Exemplu:

Test de evaluare la matematică – algebră, clasa a VIII –a

Unitatea de învățare: Calcule cu numere reale reprezentate prin litere

Competențe de evaluat

C1. Cunoașterea și aplicarea metodelor de descompunere în factori a expresiilor;

C2. Aplicarea regulilor de calcul și folosirea parantezelor în efectuarea operațiilor cu numere reale reprezentate prin litere;

C3. Deducerea și aplicarea formulelor de calcul prescurtat pentru optimizarea unor calcule;

C4. Rezolvarea unor situații problemă utilizând rapoarte sau expresii de numere reale reprezentate prin litere, interpretarea rezultatului.

Competențe de evaluat	C1	C2	C3	C4	Total
Conținuturi					
Calcule cu numere reale sau calcule cu numere reale reprezentate prin litere	-	33% (6)	-	6% (1)	39% (7)
Descompuneri în factori a expresiilor	16% (3)	-	-	11% (2)	27% (5)
Formule de calcul prescurtat	-	-	22% (4)	-	22% (4)
Media aritmetică și geometrică	-	6% (1)	6% (1)	-	12% (2)
Total	16% (3)	39% (7)	28% (5)	17% (3)	100% (18)

Test

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 50 minute.

Subiectul I – pe foaia de test se trec doar răspunsurile (45 puncte)

5p	1. Rezultatul calculului $3x - x$ este ... .
5p	2. Rezultatul calculului $-2x + 7x^2 - 2x^2$ este ... .
5p	3. Rezultatul calculului $(x-1)^2$ este ... .
5p	4. Descompunerea în factori primi a expresiei $x^2 - 6x$ este... .
5p	5. Descompunerea în factori primi a expresiei $x^2 - 36$ este... .
5p	6. Descompunerea în factori primi a expresiei $x^2 - 4x + 4$ este... .
5p	7. Media aritmetică a numerelor 15 și 18 este ... .
5p	8. Valoarea de adevăr a propoziției $(x+9)^2 = x^2 + 81$ este ... .
5p	9. Dacă $x^2 = 4$, atunci valoarea expresiei $(x-2)(x+2)$ este ... .

Subiectul II – pe foaia de test se trec rezolvări complete (45 puncte)

5p	1. Calculați media geometrică a numerelor $\sqrt{10} - 3$ și $\sqrt{10} + 3$.
5p	2. Calculați: a. $5(7x-1) - 2(3x+1)$;
5p	b. $x^3 : x + x + x : x$.
5p	3. Se știe că $a + b = 8$. Determinați valorile expresiilor: a. $(a+b)^2$;
5p	b. $a^2 + 2ab + b^2 - 6$.

5p	4. Fie $E(x) = \frac{x+1}{x^2+5x+6}$.
5p	a. Să se determine pentru ce valori ale lui x , expresia are sens;
	b. Să se determine valoarea expresiei în punctul $x=0$.
5p	5. Fie $E(x) = \left(1 + \frac{1-x}{x+1}\right) \cdot \frac{x-1}{(3x+1)^2 - (x+3)^2}$, unde $x \in \mathbb{R} \setminus \{\pm 1\}$.
5p	a. Să se descompună în factori expresia $(3x+1)^2 - (x+3)^2$;
	b. Să se arate că $E(x)$ este un număr natural pătrat perfect, pentru orice $x \in \mathbb{R} \setminus \{\pm 1\}$.

În realizarea acestui test am folosit în prima parte itemi semiobiectivi - de completare, iar în a doua parte am folosit atât itemi semiobiectivi - cu răspuns scurt, cât și itemi subiectivi – rezolvare de probleme.

Barem de corectare și notare

Subiectul I								
Se acordă 0p sau 5p, nu se acordă punctaje intermediare								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2x	$5x^2 - 2x$	$x^2 - 2x + 1$	$x(x-6)$	$(x-6)(x+6)$	$(x-2)^2$	16,5	Fals	0
5p	5p	5p	5p	5p	5p	5p	5p	5p
Subiectul II								
1	$m_g = \sqrt{a \cdot b}$							2p
	Finalizare: $m_g = 1$							3p
2	a	$29x - 7$						5p
	b	$x^2 + x + 1$						5p
3	a	$(a+b)^2 = 8^2$						4p
		Finalizare: 64						1p
	b	$(a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$						2p
		Finalizare: $64 - 6 = 58$						3p
4	a	$x^2 + 5x + 6 \neq 0$						2p
		$x^2 + 5x + 6 = (x+2)(x+3)$						1p
		$x+2 \neq 0 \Rightarrow x \neq -2; x+3 \neq 0 \Rightarrow x \neq -3$						1p
		Finalizare: $x \in \mathbb{R} \setminus \{-3; -2\}$						1p
	b	Înlocuire: $E(0) = \frac{0+1}{0^2+5 \cdot 0+6}$						3p
		Finalizare: $\frac{1}{6}$						2p
5	a	$(3x+1+x+3)(3x+1-x-3)$						3p
		Finalizare: $8(x+1)(x-1)$						2p
	b	$E(x) = \frac{x+1+1-x}{x+1} \cdot \frac{8(x+1)(x-1)}{x-1}$						2p
		Finalizare: $16 \in \mathbb{R}$						2p
		$16 = 4^2$ pătrat perfect						1p

Avantaje și dezavantaje în folosirea testelor docimologice

Avantaj: asigură obiectivitate în evaluare prin utilizarea baremelor de corectare; asigură uniformitate în evaluare, întrucât gradul de dificultate al întrebărilor este același

pentru toți elevii; elimină stresul comunicării orale; examinează un număr mare de elevi într-un timp relativ scurt; dă posibilitatea elevului de a elabora răspunsul în ritm propriu.

Dezavantaje: pun în evidență cantitatea și mai puțin calitatea cunoștințelor elevilor; nu permit remedierea imediată a unor eventuale lacune în cunoștințe; sunt mai costisitoare din punct de vedere al costurilor.

Bibliografie:

1. Crețu D., Nicu A., Pedagogie și elemente de psihologie pentru formarea cadrelor didactice, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2004;
2. Popa N., Programul național de dezvoltare a competențelor de evaluare ale cadrelor didactice, CNCEIP, 2008;
3. Cucoș C., Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Iași, Editura Polirom, 1998.

METODE ȘI MIJLOACE PUSE ÎN VALOARE PRIN UTILIZAREA TIC ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂȚARE LA BIOLOGIE

Prof. Turcu Iuliana, Școala Gimnazială „Vasile Goldiș” Alba Iulia

Identificarea și combinarea metodelor și a mijloacelor optime pentru formarea competențelor dorite la elevi reprezintă un aspect important al didacticii și un punct esențial în conturarea strategiei de urmat de către profesor. Se știe că nu există strategii și metode pure, care să nu împrumute ceva din modul de aplicare al altei metode, la fel cum o metodă tradițională poate evolua spre modernitate, în măsura în care circumstanțele de aplicare sunt cu totul noi. Tehnologia digitală poate îngloba cu succes multe dintre metodele tradiționale, potențându-le valențele formative și informative, oferind, în același timp deschideri nebănuite către metodele moderne, ce apelează la creativitatea, în egală măsură, a copilului și a profesorului. Din multitudinea de criterii care stau la baza diverselor clasificări ale metodelor didactice, opoziția dintre învățarea prin receptare și învățarea prin descoperire creează o dihotomie în care cele două curente se pot întrepătrunde cu ajutorul tehnologiei computerizate. Astfel, competențele digitale dobândite de elev în școală, dar și cele ale profesorului, care își adaptează și inovează metodele, îl situează pe elev, cu ajutorul calculatorului, în postura de receptor al lumii vii, dar mai ales în cea de investigator și descoperitor al ei.

O cunoaștere mai aprofundată a naturii, locului, rolului utilizării acestor metode și a modului în care calculatorul împlinește și valorifică potențialul lor se poate realiza prin prezentarea celor mai des utilizate dintre ele în practica predării-învățării biologiei, cu toate implicațiile pe care le presupune fiecare, în diversele situații de aplicare efectivă.

Demonstrația didactică este modalitatea complexă și dinamică de cunoaștere a adevărilor științifice prin prezentarea obiectelor, fenomenelor și proceselor studiate, adică de intuire a acestora, prin intermediul mijloacelor didactice, fie în stare naturală, fie în stare de substituție, în îmbinare cu instrumentele logico-matematice (judecăți, raționamente, formule etc).

Demonstrația intuitivă are un loc și o pondere relativ mari la elevii mici, a căror gândire trece treptat de la caracterul ei concret la cel abstract. Dar ea este necesară la toate nivelurile de învățământ în măsura în care obiectele, fenomenele și procesele prezintă noutate, elevul luând prima dată contact cu ele (de exemplu, la începutul fiecărui nou capitol).

Demonstrația intuitivă este indispensabilă, pentru că leagă învățarea de concret, înlăturând ipostaza unui învățământ abstractizant, inefficient, rupt de viață.

Demonstrația poate fi utilizată într-o serie de momente, precum:

- la începutul predării, cu rol de percepție a realității studiate (ex.: cls a-V-a, teoria celulară poate fi demonstrată prin vizualizarea celulei vegetale în foița de ceapă, sau a celulei animale prin raclaj de pe mucoasa bucală). Această demonstrație poate fi înlocuită prin videoproiectarea frontală a unor preparate microscopice la un microscop conectat la un calculator sau prin prezentarea demonstrativă a unor filme cu etapele de lucru respective.
- la sfârșitul lecției, cu rol în fixarea și consolidarea cunoștințelor, precum și de confirmare a adevărurilor științifice însușite pe parcursul lecției (ex.: un țesut vegetal sau animal demonstrat în timpul lecției cu ajutorul desenului la tablă, poate fi demonstrat în final printr-un preparat microscopic fix cu secțiune prin acel țesut);
- integrat în procesul de predare-învățare.

Demonstrația intuitivă se realizează prin intermediul unor mijloace didactice, care pot fi :

- naturale: organisme animale mici, care pot fi aduse în clasă și demonstrate frontal, individual sau în grup; organisme animale și vegetale mari, care pot fi demonstrate cu prilejul unor vizite didactice în parcuri, grădini botanice și zoologice, muzee; organe naturale (rădăcini, tulpini, frunze, flori, fructe, semințe), organe sau organisme naturalizate (planșe de ierbar, insectare), organe sau organisme conservate în alcool.
- substitute: grafice (fotografii, planșe, desene didactice, desenul la tablă), obiectuale (machete, mulaje, modele audio-vizuale, diapozitive, înregistrări sonore, filme didactice).

Demonstrația trebuie să îmbine observația dirijată de către profesor cu observația independentă și activă a elevilor și de a forma la elevi capacitatea de a selecta aspectele tipice importante și de a formula concluzii.

TIC poate furniza instrumentul cu care pot fi demonstrate multe din aceste substitute (calculatorul), dar poate furniza și surse multiple și extrem de sugestive, precum simulări, jocuri, imagini tridimensionale).

Modelarea reprezintă modalitatea de studiu a unor obiecte, fenomene, procese, prin intermediul unor copii materiale și ideale ale acestora, modele, capabile să evidențieze caracteristicile esențiale ale realității studiate și să ofere informații despre aceasta.

Modelarea este o metodă cu caracter activ-participativ, formativ și euristic (solicită spiritul de observație, capacitatea de trecere de la particular la general și invers), dinamizând antrenarea și dezvoltarea capacităților intelectuale creatoare și, prin aceasta, sporind calitatea și eficiența predării-învățării.

Modelele pot fi:

- materiale: modelele organizării interne a unor organe vegetative, modelele unor organe animale, modelul organizării celulare, modele funcționale (respiratorii pulmonare, circulatorii);
- grafice: schițe (arbori genealogici, clasificări), fotografii, desene, diagrame (florale), simboluri intuitive (pentru elementele florale, determinismul sexual, notarea factorilor ereditari în experiențele lui Morgan și Mendel);
- ideale (logico-matematice): legi (legea biogenetică fundamentală, legea „tot sau nimic”, legile lui Pfluger, legea convergenței caracterelor morfogenetice, legile evoluției adaptative), teorii (teoria Oparin-Haldane, teoria celulară, teorii care explică trecerea de la structura tulpinii la cea a rădăcinii, teoria tricromatică a vederii colorate), ipoteze (ipoteza endosimbiotică), principii (al complementarității, al replicării semiconservative al ADN, principiul conservării energiei, ale desfășurării circuitelor biogeochimice), idei („toate sunt legate de toate”, „totul trebuie să ducă undeva”, „natura se pricepe cel mai bine”, „nimic nu se capătă pe degeaba”), formule;

- cibernetice - pentru sisteme dinamice, perfectibile, în care se manifestă feedback-ul (modelul reglajelor genetice, al reglărilor neuro-endocrine fiziologice în organismele animale, al relației umiditatea aerului - transpirație - suțiuine).

TIC este de un real folos în utilizarea acestor metode prin:

- mijlocul pus la dispoziție de a vizualiza modele;
- furnizarea unor modele virtuale din diferite surse educaționale on-line;
- posibilitatea vizualizării tridimensionale și a rotirii unui obiect, permițând analiza sa completă;
- simulări și animații dinamice ce pot fi modele ale unor procese fiziologice.

Problematizarea este modalitatea de a crea în mintea elevului o stare conflictuală critică de neliniște pozitivă, determinată de necesitatea cunoașterii unui obiect, fenomen sau proces, sau a rezolvării unei probleme teoretice sau practice.

Problematizarea se produce datorită conflictului intelectual ce apare între ceea ce știe (poate rezolva) și ceea ce nu știe (trebuie să rezolve) elevul, între ceea ce îi este cunoscut și ceea ce îi este necunoscut într-o anumită problemă, ca urmare a caracterului relativ incomplet al cunoașterii sale și necesită dobândirea de noi cunoștințe.

După P. Goguelin, se pot distinge șase etape în studierea unei probleme:

- definirea punctului de plecare și a scopului urmărit;
- punerea problemei și selectarea informației necesare;
- organizarea informației;
- transformarea informației prin raționament în vederea identificării soluțiilor posibile;
- alegerea soluției optime;
- verificarea soluției alese și a rezultatelor.

Predarea-învățarea se poate realiza prin următoarele tipuri de problematizare:

- întrebarea-problemă produce o stare conflictuală restrânsă ca dificultate, abordând de regulă o singură chestiune (ex.: cerința de a descrie organizarea internă la reptile și păsări);
- problema produce o stare conflictuală mai complexă, are dificultăți de rezolvare, incluzând anumite elemente cunoscute, dar și elemente necunoscute, care se cer rezolvate. (ex.: „Care ar putea fi originea filogenetică a păsărilor?” Elementul cunoscut este baza de date reprezentată de organizarea și fiziologia reptilelor și păsărilor. Elementul necunoscut - originea filogenetică a păsărilor - va fi aflat prin cercetarea comparativă a celor două grupe de vertebrate, prin extragerea elementelor comune, impunându-se concluzia că originea păsărilor este reprezentată de un grup de reptile zburătoare);
- situația-problemă produce o stare conflictuală complexă, incluzând un întreg sistem de probleme ce se cer rezolvate (ex.: „Cum a fost posibilă cucerirea mediului aerian de către organisme precum reptilele și evoluția lor în păsări?” Răspunsul la această întrebare se obține evidențiind trăsăturile evolutive și adaptative ale păsărilor.).

Iată un alt exemplu de gradare succesivă a problematizării, care solicită elevului, treptat, observarea și descrierea unor structuri, compararea acestor structuri și evidențierea asemănărilor și deosebirilor și, pe ultima treaptă, rezolvarea unei situații-problemă:

- întrebarea-problemă: „Describe structura celulei vegetale și animale”;
- problema: „Sesizează diferențele dintre celula vegetală și animală”;
- situația-problemă: „Dacă celula animală nu are cloroplast, cum se poate hrăni cu substanță organică?”. Răspunsul conduce la descoperirea principiului heterotrofiei.

TIC poate fi de un real ajutor în aplicarea acestei metode, prin faptul că oferă:

- softuri educaționale (jocuri, simulări, filme) concepute în jurul unei probleme, de multe ori inspirată din viața reală, care necesită soluție;
- resurse on-line pentru culegerea de informații;
- instrumente de lucru (procesoare de text, programe de calcul tabelar) pentru înregistrarea și prelucrarea datelor și informațiilor necesare rezolvării problemei;

- posibilitatea lucrului în rețea pentru descoperirea și validarea celor mai bune soluții.

Învățarea prin descoperire este o strategie complexă de predare-învățare, care oferă elevilor posibilitatea de a dobândi cunoștințe prin efort personal, independent.

Elevul, datorită acestei metode, se transformă tot mai mult în subiect al educației, în propriul său educator. Astfel, el explorează, reconstruiește, redescoperă, ajunge la generalizarea și dobândirea adevărurilor prin efort propriu. O astfel de strategie se bazează pe problematizare și cercetare, pe experiența directă și concretă, creativă. Învățarea euristică urmărește să nu comunice materia de studiu în forma ei finală de învățare, ci să antreneze elevul în instruire, să-i arate cum să învețe.

Trebuie avute însă în vedere și limitele metodei. S-ar putea ca în fața unor probleme prea complexe, realizarea înțelegerii bazate numai pe efortul propriu al elevului să nu fie posibilă. De aici, necesitatea ca, în situațiile de studiu deosebit de complexe, să intervină îndrumarea învățării, a gândirii, în direcția micșorării distanțelor spre generalizări, spre înțelegerea și descoperirea adevărurilor ce trebuie însușite. Atunci învățarea prin descoperire devine învățare dirijată.

Avantajele oferite de TIC în aplicarea acestei metode:

- permite elevului căutarea surselor de informație;
- permite elevului căutarea informațiilor și sistematizarea lor;
- oferă posibilitatea de a vizualiza structuri, procese și fenomene, cale senzorială responsabilă de 90% din percepția informațiilor din mediul înconjurător;
- lasă deschisă opțiunea de a modifica unele aspecte ale procesului care trebuie înțeles, astfel, elevul pleacă de la un adevăr științific și descoperă singur, parcurgând pașii prevăzuți, alte adevăruri.

Experimentul și experiența de laborator

Experiența de laborator constă în realizarea unor demonstrații pentru observarea directă a unei structuri sau a unui fenomen sau proces natural. Experimentul constă în modificarea condițiilor de desfășurare a unui fenomen sau proces, pentru a descoperi noi valențe, noi caracteristici ale acestuia. Metoda urmărește dezvoltarea spiritului de investigație, presupune aplicarea cunoștințelor științifice în diferite contexte și este una dintre cele mai indicate pentru a forma competențe de explorare și investigare a lumii vii, de folosire a tehnicilor adecvate pentru aceasta. Metoda urmărește, de asemenea, capacitatea de a formula și de a verifica ipoteze științifice, de a organiza aplicarea cunoștințelor însușite în ipostaze noi, creative. Experimentul devine astfel metodă de cercetare-descoperire, bazată pe procedee de observare provocată, de demonstrație susținută de obiecte naturale sau tehnice.

Pentru aplicarea metodei este necesară parcurgerea următorilor pași:

- motivarea elevului pentru a se afla într-o situație nouă, de cercetare și descoperire;
- prezentarea ipotezei de lucru sub semnul căreia se va derula experimentul;
- prezentarea etapelor de lucru;
- desfășurarea experimentului sub îndrumarea profesorului;
- observarea faptelor științifice și înregistrarea datelor;
- prelucrarea datelor;
- formularea concluziilor.

Realizarea experiențelor și a experimentelor de laborator reprezintă metode specifice biologiei, unele dintre cele mai indicate în explorarea lumii vii. De la descoperirea și observarea celulei, în clasa a V-a, până la observații asupra materialului genetic sau experimente de ecologie, în clasa a XII-a, aproape nu există conținut de biologie a cărui percepție și înțelegere să nu fie facilitate de o aplicație experimentală.

Metoda este, de asemenea, una dintre cele mai ofertante pentru tehnologia digitală, reprezentând un câmp larg de etalare a posibilităților pe care le are TIC în simularea lumii reale.

Astfel, TIC oferă o serie de avantaje, precum:

- câștigarea timpului alocat înaintea desfășurării experimentului pentru pregătirea instrumentelor și a materialelor de lucru necesare desfășurării acestora;
- evitarea situațiilor în care experimentul nu se derulează din cauza lipsei materialelor tehnice sau biologice;
- posibilitatea de desfășurare a experimentului virtual în orice spațiu dotat cu calculator și videoproiector, nu exclusiv în laboratorul de biologie;
- evitarea situațiilor în care experimentul trebuie reluat, deoarece faptele biologice nu s-au derulat într-o marjă de așteptări care să permită dirijarea învățării în sensul dorit de profesor;
- varietatea modalităților de explorare a aceluiași fenomen datorată diversității de softuri educaționale și resurse on-line pe aceeași temă;
- valorificarea creativității elevilor, putând să imagineze ei înșiși noi modalități de explorarea cu ajutorul tehnicii digitale;
- posibilitatea de pătrundere în intimitatea microscopică, celulară și subcelulară a organizării materiei vii, astfel încât facilitează percepția și înțelegerea structurilor, fenomenelor și proceselor la un nivel inaccesibil unui experiment derulat cu mijloacele și instrumentele cu care este dotat de obicei un laborator școlar;
- posibilitatea de vizualizare dinamică a unui proces fiziologic, datorită tehnicilor de animație;
- oferirea instrumentelor de lucru (procesor de text, calcule, tabele, grafice, diagrame, hărți) necesare etapei de înregistrare și prelucrare a datelor culese prin desfășurarea unui experiment clasic;
- oferirea instrumentelor de prezentare a modului de desfășurare a unui experiment clasic și a concluziilor derivate din acesta.

Bibliografie:

1. Logofătu Michaela, Garabet Mihaela, Voicu Ana, Tehnologia Informației și Comunicațiilor în școala modernă, Ed. Ceres, București, 2003;
2. Iucu R., Manolescu M., Elemente de pedagogie, Ed. Ceres, București, 2004.

ASIGURAREA CALITĂȚII EDUCAȚIEI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC

Prof. Traxler Ionela Ileana, Școala Gimnazială „Ion Agârbiceanu” Alba Iulia

Au apărut noi abordări în ceea ce privește premisele care duc la realizarea educației de calitate prin etichetarea unei „școli bune”. Potrivit noilor abordări, școala bună funcționează ca o structură eficientă și echitabilă pentru toate categoriile de copii, garantează minima „civilizare” a absolvenților ei, în sensul adoptării unui comportament de bun cetățean, asigurând progresul tuturor elevilor săi, ia măsuri ca fiecare elev să atingă cele mai înalte performanțe de care este capabil, asigurând fiecărui copil oportunitatea formării de atitudini, deprinderi, abilități și mai puțin cumulul de cunoștințe, se preocupă de dezvoltarea tuturor elementelor de personalitate ale copilului, se ameliorează continuu și devine o organizație care învață, o instituție capabilă să infuzeze orice schimbare benefică generată de nivelul societății și al învățământului.

În sensul acesta, șansele de a asigura copiilor o educație de bună calitate sunt mai semnificative în cadrul unei școli în care mediul fizic este curat, îngrijit și primitor, atmosfera generală este destinsă și prietenoasă, curriculumul ascuns este în deplin acord cu cel formal.

Aceste șanse vor deveni cu atât mai mari cu cât elevii vor fi implicați în activitatea care vizează ameliorarea mediului școlar sub aspectele fizice și socio-afective. Pentru a răspunde acestui deziderat, corpul profesoral trebuie să-i facă pe elevi să se simtă și ei „proprietarii” școlii respective și să le ofere posibilitatea să-și pună în aplicare ideile proprii. Contribuind într-o măsură relevantă la îmbunătățirea mediului din școala lor, copiii vor aprecia schimbările făcute și vor respecta eforturile depuse. Studiile au demonstrat că elementele care țin de mediul fizic și de climatul școlii, ca și inițiativele legate de implicarea copiilor în ameliorarea acestor elemente, au o contribuție deosebită în asigurarea unei educații de bună calitate.

Calitatea și eficiența sunt doi piloni importanți ai reformelor educaționale din toată lumea. Ei trebuie avuți în vedere la construirea sistemului național de management și de asigurare a calității în învățământul românesc. Astfel se va permite o integrare reală și funcțională, din punct de vedere educațional, a României în UE.

Realizarea calității în educație este necesară deoarece România se numără printre puținele țări europene care nu dispunea de un mecanism reglementat în acest domeniu. De aceea a fost nevoie și de stabilirea cadrului legislativ care să permită dezvoltarea unei culturi instituționale a calității educației și protecția beneficiarului de educație. Având în vedere Legea învățământului nr. 84/1995, republicată cu modificările și completările ulterioare, și ținând cont de Constituția României, guvernul României a adoptat ordonanța de urgență privind asigurarea calității educației. Aceasta prevede dispozițiile generale, metodologia, asigurarea internă a calității educației, evaluarea externă a calității educației, acreditarea organizațiilor furnizoare de educație și a programelor de studiu.

Cadrul general privind domeniile, criteriile, standardele și procedurile de evaluare și asigurare a calității la nivelul sistemului național de învățământ este cuprins în *Metodologia generală a evaluării și asigurării calității educației*. Potrivit acestei metodologii, asigurarea calității educației este centrată preponderent pe **rezultatele învățării** exprimate în termeni de *cunoștințe, competențe, valori și atitudini* și vizează trei domenii fundamentale, pentru care se stabilesc criterii specifice.

Aceste domenii sunt: capacitatea instituțională, eficacitatea educațională și managementul calității.

Capacitatea instituțională rezultă din organizarea internă și infrastructura disponibilă pentru a îndeplini obiectivele programelor educaționale. Instituția trebuie să dispună de un sistem de conducere și administrare, să aibă o bază materială și resurse financiare necesare funcționării stabile pe termen scurt și mediu, precum și resurse umane pe care se poate baza pentru a realiza și obiectivele propuse asumate. De respectarea acestui standard răspunde directorul școlii.

Eficacitatea educațională constă în mobilizarea de resurse umane și financiare, cu scopul de a determina elevii să obțină rezultate cât mai bune în învățare. Pentru obținerea acestora trebuie organizate procesele de predare și învățare în termeni de conținut, metode și tehnici, resurse, selecție a elevilor și a personalului didactic, astfel încât acea instituție să obțină acele rezultate pe care și le-a propus prin misiunea sa, care trebuie clar formulată.

Criteriile de evaluare care corespund eficacității educaționale vizează proiectarea obiectivelor și a rezultatelor, organizarea cadrului de realizare a învățării, procesul de învățământ, resursele umane, resurse curriculare, ethos-ul, climatul și cultura școlară, relația cu comunitatea precum și parteneriatele.

Managementul calității rezultă din structurile, practicile și procesele prin care se asigură în instituție îmbunătățirea continuă a serviciilor educaționale. Acesta trebuie să fie centrat pe acele strategii, structuri, tehnici și operații prin care instituția demonstrează că își evaluează performanțele de asigurare și îmbunătățire a calității educației și dispune de sisteme de informații care demonstrează rezultatele obținute în învățare. Instituția trebuie să

gestioneze asigurarea calității tuturor activităților sale și să facă publice informațiile și datele care probează un anumit nivel al calității.

Pentru evaluarea calității educației trebuie identificați și aplicați în fiecare domeniu indicatori de performanță relevanți, vizibili și măsurabili, informativi, accesibili, ușor de aplicat și controlabili, eficienți.

Controlul calității în școli se realizează printr-o autoevaluare internă și o evaluare externă a rezultatelor. Evaluarea internă este realizată de o comisie constituită la nivelul fiecărei unități de învățământ preuniversitar, iar cea externă de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP). Înființarea comisiilor și a ARACIP va determina restrângerea atribuțiilor inspectoratelor, a căror funcționare va fi reorganizată.

ARACIP se află sub conducerea ministerului și este condusă de un birou executiv format din 15 membri, cadre didactice și experți în învățământul preuniversitar, numiți pe o perioadă de patru ani, prin ordinul ministrului. ARACIP realizează și supune aprobării Guvernului României standardele de autorizare, acreditare și de calitate, metodologiile corespunzătoare.

Prin înființarea Comisiei pentru Evaluarea și Asigurarea Calității (CEAC) se urmărește îmbunătățirea calității întregii activități din școală, revizuirea și optimizarea strategiilor educaționale de la nivelul unității școlare.

Se au în vedere și competențe instituționale, de grup și individuale: abilitatea de a identifica finalitățile majore ale dezvoltării unității școlare în cadrul sistemului școlar, crearea unei motivații puternice pentru atingerea acestor finalități, decizia în legătură cu atragerea și folosirea resurselor sistemului și ale școlii, identificarea procedurilor care vor asigura în mod efectiv atingerea scopurilor propuse.

Această comisie, în cadrul școlii, are în vedere următoarele obiective:

- definirea structurii organizatorice și funcționale de management al calității și a modului de integrare a acestuia în managementul strategic al școlii;
- stabilirea obiectivelor calității și a rezultatelor ce se doresc a fi obținute;
- elaborarea strategiei calității ca strategie integratoare;
- informarea cadrelor didactice cu privire la sistemul de management al calității;
- evaluarea oportunităților de îmbunătățire și necesitatea de schimbare în sistemul de management al calității;

Principiile de funcționare a Comisiei pentru Evaluare și Asigurare a Calității sunt stabilite în concordanță cu valorile educației din România și vor asigura dreptul la educație, pluralismul educațional, respectarea tradiției și identității naționale, toleranța, libertatea de opinie, demnitatea, patriotismul, democrația, egalitatea.

Membrii comisiei nu trebuie să se limiteze la simpla constatare a existenței unei probleme, ci să se implice activ în rezolvarea ei, prin inovație și cooperare. Aceștia au mai multe responsabilități:

- implementează sistemul de management al calității;
- stabilesc standardele de referință, indicatorii de referință și metodele de evaluare a calității în unitatea respectivă;
- întocmesc raportul anual de evaluare internă privind calitatea educației;
- definesc cerințele calității ce trebuie stipulate în planul de calitate al școlii;
- colaborează cu toți membrii implicați;
- identifică punctele sensibile ale sistemului de educație din unitate, cauzele acestora și vor propune soluții pentru îmbunătățirea lor.

Deci, Comisia de Evaluare și Asigurare a Calității existentă în fiecare școală elaborează și coordonează aplicarea procedurilor de menținere și dezvoltare a calității, iar la intervale de maximum patru ani evaluează activitatea fiecărui profesor și a fiecărui program.

Ea trebuie să rezume anual autoevaluarea internă într-un raport public și să-l confrunte cu cel realizat de ARACIP cu propriile sale evaluări ale instituției respective.

În urma comparației, va fi obținută o clasificare calitativă a școlilor în funcție de care ministerul le va finanța. *Nu se vor da bani după nevoi, ci după performanță.* Pe lângă politica de excelență, va fi promovată și o politică asistențială, pentru a evita desființarea unor școli și îmbunătățirea calității în acelea care merită. E posibil ca școlile superioare calitativ să le absoarbă pe acelea cu rezultate slabe, dar foarte bine dotate cu material didactic.

În funcție de rezultatele elevilor și ale profesorilor, școlile vor fi împărțite în performante și mai puțin performante. Instituțiile de învățământ preuniversitar vor fi clasificate calitativ conform legii privind asigurarea calității în educație. Cunoscând aceste ierarhizări, elevii se vor orienta mai ușor în alegerea școlii ce li se potrivește.

În concluzie, se poate afirma că, în centrul educației, ca beneficiar direct al acesteia, este situat elevul. Școala, fiind organizația furnizoare de educație, trebuie să asigure calitatea, să implementeze propriul sistem de management și de asigurare a calității, să se autoevalueze continuu și să propună măsuri ameliorative.

BIBLIOGRAFIE

1. Iliescu, V., Gherghinescu, O. – *Managementul proiectelor*, E.D.P. R.A., București, 2005
2. *** - *Educație și schimbare* (Suport de curs), Alba-Iulia, 2007

PROIECTUL – O METODĂ EFICIENTĂ PENTRU REALIZAREA UNEI EDUCAȚII DINAMICE, FORMATIVE

Prof. înv. primar Bălău Mirela
Prof. înv. primar Ignat Felicia
Școala Gimnazială „Toma Cocișiu” Blaj

Într-o societate modernă, aflată în plină evoluție, caracterizată prin mobilitate economică, politică și culturală, avem nevoie de o educație dinamică, formativă. Din acest motiv, este vizibilă necesitatea unei reforme a mișcării pedagogice teoretice și a praxisului educațional.

În școala modernă, procesul de învățământ se dorește a fi unul axat pe modelul interactiv, ce presupune corelația și interacțiunea reciprocă predare-învățare-evaluare.

Dacă în școala tradițională accentul cădea pe acțiunea de predare, rolul central revenind profesorului, școala modernă plasează în centru elevul care își îmbogățește, consolidează, corectează și transformă experiența cognitivă, cu scopul perfecționării, profesorului revenindu-i rolul de a-l activa cognitiv-afectiv-motivațional-atitudinal, astfel constituindu-se un echilibru predare-învățare.

Predarea și învățarea nu pot fi privite separat, ci ca un tot unitar la care se adaugă evaluarea, cele trei acțiuni fiind complementare și surprinzând astfel întreaga activitatea cognitivă și formativă.

Didactica modernă insistă asupra perfecționării relației predare-învățare-evaluare deoarece numai în acest mod relația obiective-conținuturi-metodologie-rezultate-reglare devine logică, unitară și perfectibilă.

Foarte importantă în procesul de învățământ este strategia de instruire, deoarece ea reprezintă modul în care profesorul reușește să aleagă cele mai potrivite metode, materiale și mijloace, să le combine și să le organizeze într-un ansamblu, în vederea atingerii obiectivelor propuse.

Întrucât curriculumul actual are obiective ce se axează pe formarea și dezvoltarea elevilor, este evident faptul că metodele predării, învățării și evaluării „se vor centra pe prezentarea, exersarea de experiențe, situații, acțiuni corespunzătoare acestor obiective, în orice componentă a educației”¹.

¹ E. Joița, *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*, Editura Arves, Craiova, 2003.

Datorită faptului că ne confruntăm cu o varietate de situații la clasă, acestea generează la rândul lor o mare diversitate de metode, profesorul având posibilitatea să-și manifeste creativitatea în combinarea acestora, cu scopul atingerii reușitei în demersul instructiv-educativ implicat.

Din multitudinea de metode active am ales-o pe cea a proiectului.

Proiectul este o metodă complexă, care a apărut în secolul al XX-lea, datorită nevoii de flexibilitate și de relevanță socială a curriculum-ului, precum și ca o modalitate de egalizare a șanselor.

Metoda proiectelor aduce un punct de vedere nou, inspirat din doctrina intereselor, a lui **John Dewey**, în operele căruia ideea de interes ocupă un loc central. El consideră că învățământul elementar trebuie să se bazeze nu numai pe activitatea, ci și pe interesele naturale ale copilului. Metoda proiectelor își propune să ofere elevilor un învățământ concret și creator, bazat pe activitatea spontană, pe interesul lor natural. Astfel se face legătura cu teoria centrelor de interes a lui Ovide Decroly. Sub îndrumarea educatorului, fiecare elev își întocmește un plan, un proiect de lucru pe timp de o săptămână. Diferitele teme și lucrări practice ajung să acopere totuși o programă comună. Pe lângă proiectele individuale, există și proiecte comune, colective, care fac trecerea de la munca individuală la munca în echipe sau pe grupe.

Unul dintre experimentele organizate în spiritul noilor metode a fost cel de la Blaj, al lui **Toma Cocișiu**, care, spre deosebire de O. Decroly și J. Dewey, face distincție între trebuințele sufletești și cele trupești.

Pornind de la identificarea unei probleme, proiectul solicită elevul pentru realizarea obiectivelor propuse atât la școală cât și acasă, sub coordonarea profesorului, atât individual cât și în grup. Proiectele organizate în grupuri mici sunt cele mai benefice pentru că sarcinile pot fi individualizate, mai ușor măsurabile, permițând evidențierea progresului realizat.

Învățarea bazată pe proiect este **provocatoare** pentru că îi încurajează pe elevi să rezolve probleme complexe și autentice. Ei cercetează, interpretează și sintetizează informația într-un mod cât mai relevant.

Pe parcursul derulării proiectului avem oportunitatea de a monitoriza: creativitatea și inițiativa, cooperarea, conducerea în cadrul grupului, flexibilitatea în gândire, persistența, capacitatea de organizare și sistematizare a materialului.

Înainte de a se demara un proiect, profesorului îi revine sarcina de a răspunde la câteva întrebări:

- ♦ Demersul evaluativ se va centra pe proces, pe produsul final sau pe ambele elemente?
- ♦ Profesorul va fi evaluatorul final, coordonatorul întregii activități sau consilierul permanent al elevilor pe parcursul realizării proiectului?
- ♦ Structura proiectului este propusă de către profesor sau aparține în exclusivitate elevilor?
- ♦ Resursele sunt puse la dispoziția elevilor încă de la începutul activității sau trebuie identificate și utilizate adecvat de către aceștia?

Realizarea unui proiect presupune parcurgerea mai multor etape:

Pregătirea proiectului:

- identificarea unei teme (tema poate fi propusă de către profesor, de către elevi sau negociată cu elevii);
- conturarea obiectivelor;
- formarea echipelor de lucru;
- stabilirea sarcinilor de lucru și a timpului alocat ;
- precizarea cadrului necesar dezvoltării proiectului (cunoștințe teoretice necesare);
- resurse materiale și de timp ;
- alegerea modalității de prezentare: în cadrul disciplinei de limba și literatura română, proiectele se pot concretiza în lucrări științifice, referate, culegeri de folclor, monografii, reviste, mape tematice, albume, culegeri de texte, prezentări PowerPoint etc.

Implementarea proiectului:

- *Stadiul de pregătire - stabilirea rolurilor în cadrul echipei :*
- secretarul – notează ideile membrilor grupului și planifică întâlnirile echipei;
- moderatorul – facilitează comunicarea în cadrul grupului și răspunde de multiplicarea materialelor bibliografice;

- raportorul – prezintă concluziile, soluțiile finale ale grupului.
  - *Implementarea propriu-zisă:*
- culegerea, organizarea și prelucrarea informațiilor legate de tema aleasă;
- elaborarea unui set de soluții posibile ale problemei;
- evaluarea soluțiilor și deciderea către cea mai bună variantă;
- executarea proiectului;
- dirijarea acțiunii de către profesor;
- finalizarea acțiunii ;
- prezentarea proiectului/produsului final;

Evaluarea proiectului

Pentru o evaluare cât mai obiectivă trebuie avute în vedere câteva *criterii generale de evaluare*, criterii care vizează:

- *calitatea proiectului/produsului:*
  - validitatea: nivelul la care proiectul reușește să acopere unitar și coerent, logic și argumentat, câmpul tematic propus;
  - completitudinea: modalitatea în care au fost valorizate conexiunile și perspectivele interdisciplinare, competențele teoretice și practice;
  - elaborarea și structurarea: vizează acuratețea și rigurozitatea demersului științific, logica și argumentarea ideilor, coerența, corectitudinea ipotezelor și concluziilor;
  - calitatea materialului utilizat: relevanța conținutului științific, semnificația și acuratețea datelor colectate, strategia de prelucrare și colectare a datelor;
  - creativitatea: gradul de noutate pe care îl aduce proiectul în abordarea tematicii, măsura în care elevul optează pentru o strategie originală, inedită.
- *calitatea activității elevului:*
  - raportarea elevului la temă: măsura în care elevul a făcut ceea ce trebuia sub aspectul validității și relevanței abordării temei proiectului;
  - performarea sarcinilor: nivelul de performanță pe care îl atinge elevul în realizarea diferitelor părți componente ale proiectului;
  - documentarea: modalitatea în care a fost realizată documentarea (în totalitate de către elev sau cu sprijinul profesorului);
  - nivelul de elaborare și comunicare: nivelul de comunicare pe care îl atinge elevul în momentul prezentării proiectului, accesibilitatea informației etc.;
  - greșelile: nivelul la care se manifesta greșeli (științific sau prezentare), tipul de greșeli (scuzabile, acceptabile sau fundamentale), frecvența greșelilor;
  - creativitatea: originalitatea stilului elevului;
  - calitatea rezultatelor: utilitatea proiectului în sine și a activității desfășurate de către elevi.

Aplicație: Proiectul „Ion Luca Caragiale. Viața și activitatea literară”

Clasa a IV-a

Durata: două săptămâni

Discipline implicate: limba și literatura română, educație plastică, abilități practice, cunoașterea mediului, geografie, istorie

Materiale și activități suport:

- portretul scriitorului (puzzle);
- texte literare: „D-I Goe ...”, „Vizită ...”;
- internet (fotografii ale scriitorului, vederi);
- vizită la biblioteca școlii (consultarea volumelor ce vizau tema dată);
- desene colective (ilustrarea unor lecturi din cele date suport);
- compuneri ale elevilor (texte în care Ionel și Goe să fie înlocuiți de niște copii educați);
- citate cu expresii ale unor personaje care stârnesc umorul și care dovedesc lipsa de educație a personajelor respective;

De la început am stabilit că evaluarea produsului final se va face prin prezentarea orală de către liderul de grupă, învățătorul îndrumându-i permanent, fiind și evaluator final, ținând cont de părerea elevilor.

Se va lucra pe patru grupe cu câte 5 elevi, cu lideri de grupă și cu teme date pentru fiecare grupă. Timpul de lucru va fi de 2 săptămâni. Fiecare grupă va aduna separat materialele realizate, în câte o mapă care, la final, va forma un capitol din întregul proiect.

Temele grupelor

Grupa I

- să realizeze, prin decupare, un puzzle cu portretul scriitorului;
  - date despre viața și opera lui Ion Luca Caragiale;
  - vederi cu locuri unde a trăit Caragiale;
- desene pe baza textelor lecturate;

Grupa II

Exemple de opere în care apar copii needucați: **D-I Goe ...**:

- joc didactic: li se propune elevilor rezolvarea unui joc (puzzle cu fragmente) care constă în reșezarea, în ordinea cronologică a acțiunii, a unor fragmente din text, scrise pe foi diferite și amestecate;
  - realizarea unui cvintet;
  - redactarea unei compuneri în care Goe este înlocuit cu un copil bine educat (păstrându-se locul și timpul acțiunii).

Grupa III

Exemple de opere în care apar copii needucați: **Vizită ...**:

- exerciții de alegere a variantei corecte de răspuns;
- harta textului;
- exercițiu de completare a spațiilor punctate pentru a realiza rima poeziei „Scrisoare pentru Ionel”.

Grupa IV

Caragiale la Blaj

- imagini cu Blajul de altădată;
- răspunsuri la întrebări despre vizita lui Caragiale la Blaj;
- dramatizare **Bubico**.

Fiecare elev a fost pus în situația de a observa atent activitatea colegilor, de a se autoevalua și de a contribui la întocmirea portofoliului final, dovedind că interdisciplinaritatea pune elevul într-o postură atractivă.

Utilizarea proiectului ca metodă de învățare și evaluare conduce la crearea unui climat de învățare plăcut, relaxat, care elimină ierarhizarea și evidențiază progresul și achizițiile.

În concluzie, folosind această metodă de evaluare interdisciplinară am pus elevul să caute, să sintetizeze, să asocieze, să compare și nu în ultimul rând, să-și valorifice cunoștințele dobândite la celelalte obiecte de învățământ.

Metoda proiectului oferă tuturor elevilor spațiu de afirmare, în funcție de interesele, aspirațiile și capacitățile fiecăruia, prin sarcini diferențiate.

Un asemenea demers favorizează învățarea integrată, înlătură granițele rigide dintre discipline și domenii, permite dezvoltarea gândirii integrativ-sistemică și dă elevilor posibilitatea să descopere complementaritatea cunoștințelor.

Metoda proiectului ca metodă alternativă de evaluare oferă șansa de a analiza în ce măsură elevul folosește adecvat cunoștințele, instrumentele, materialele disponibile în atingerea finalităților propuse, scoate elevii și cadrul didactic din rutina zilnică, pune elevii în situația de a acționa și a rezolva sarcini în mod individual sau în grup, autotestându-și capacitățile cognitive, sociale și practice.

Această metodă se constituie într-o formă de evaluare motivantă pentru elevi, în ciuda faptului că presupune un volum de muncă sporit și necesită cercetare continuă.

În urma aplicării la clasă a acestor metode, am constatat că elevii se dovedesc foarte receptivi, participând cu entuziasm, simțindu-se motivați și stimulați în dezvoltarea și manifestarea personalității.

Prin metodele moderne de învățământ se creează un climat psihosocial relaxant, în care rolul profesorului este acela de partener al elevului în demersul instructiv-educativ, astfel școala modernă putând să răspundă nevoilor beneficiarilor săi.

Bibliografie

1. Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, Iași, Editura Polirom, 2006.
2. Cerghit, Ioan, *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, București Editura Aramis, , 2002.
3. Cocîșiu, Toma, *Jocul faptelor. Contribuții practice de la Școala de experimentare din Blaj*, Alba-Iulia, Editura AETERNITAS, 2003.
4. Ionescu, Mihaela, *Managementul clasei. Un pas mai departe. Învățarea bazată pe proiect*, București, Ed. Humanitas, 2003.
5. Mîndru, Elena, Niculae, Areta, Borbeli, Lucica, *Strategii didactice interactive. Exemple din practica didactică*, București, Didactica Publishing House, 2010.
6. Popescu, P., Roman, I. C., *Lecții în spiritul metodelor active (cercetări experimentale)*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1980

NOTAREA ACTIVITĂȚII ELEVULUI DIN TIMPUL SEMESTRULUI PRIN APLICAREA DESCRIPTORILOR DE PERFORMANȚĂ

Prof. Buta Violeta, Colegiul Tehnic „Dorin-Pavel” Alba-Iulia

Descriptorul de performanță concretizat în forma unei scale de apreciere, este un instrument util în evaluarea curentă, internă, realizată de către profesor la clasă și se concretizează în niveluri de performanță așteptată corespunzătoare unor note-prag.

Elaborarea criteriilor de acordare a notelor se află în relație directă cu curriculum-ul și se realizează prin intermediul competențelor definite la nivelul acestuia sau al standardelor de performanță (acolo unde există).

Criteriile de verificare și evaluare a cunoștințelor elevilor sunt propuse în funcție de nivelul general al claselor. Pentru acordarea unei note elevul trebuie să posede pe lângă cunoștințele aferente notei respective și cunoștințele aferente notei inferioare.

Aprecierea activității elevului din timpul semestrului se concretizează prin notarea elevului, de regulă la sfârșitul semestrului cu 1-2 note la liceu și 1 notă la gimnaziu.

Activitatea elevului în timpul orelor de fizică presupune:

- participarea activă la verificarea lecțiilor anterioare și la lecția nouă
- rezolvarea temei pentru acasă, portofolii, activități independente
- utilizarea materialelor și aparaturii de laborator folosită în timpul orelor
- proiectarea și realizarea unor experimente
- pregătirea suplimentară
- rezultatele de la olimpiade și concursuri școlare

Criteriile de apreciere generală a activității elevilor de liceu din timpul semestrului la disciplina fizică, au în vedere identificarea abilităților practice ale elevilor, participarea activă la desfășurarea orelor, manifestarea interesului față de informația științifică, tehnologică și din mediul natural și se concretizează în formarea următoarelor competențe:

C1 – Descrierea fenomenelor fizice, realizarea de conexiuni între fenomenele fizice și legile studiate, rezolvarea de probleme bazate pe legi și noțiuni studiate, aplicarea legilor fizicii în explicarea unor fenomene din mediul tehnologic.

C2 – Verificarea experimentală a unor legi și măsurarea unor mărimi fizice, stabilirea surselor de erori și calcularea erorilor, modelarea experimentală a unor fenomene și proiectarea unor experimente.

C3 – Culegerea de date din surse variate, pregătirea suplimentară, participarea la olimpiade și concursuri școlare.

C4 – Rezolvarea temelor pentru acasă și interpretarea rezultatelor problemelor propuse.

Descriptorii de performanță aleși pentru aprecierea generală privind activitatea elevului din timpul semestrului la disciplina fizică F2, nivel liceal, pentru clase cu nivel mediu, profil tehnic sunt:

Pentru nota 5	Pentru nota 6 -7	Pentru nota 8 -9	Pentru nota 10
C1 –recunoaște și definește parțial fenomene fizice, unități de măsură, mărimi fizice, legi, principii - nu rezolvă integral probleme, nu recunoaște și nu interpretează grafice, diagrame modele, scheme.	- recunoaște și definește fenomene fizice, unități de măsură, mărimi fizice, legi, principii - folosește corect semnificațiile termenilor și a simbolurilor - completează enunțuri, tabele, figuri - reprezintă și descrie parțial grafice, diagrame și modele - rezolvă probleme cu grad scăzut sau mediu de dificultate	- recunoaște și definește fenomene fizice, unități de măsură, mărimi fizice, legi, principii - folosește corect semnificațiile termenilor și a simbolurilor - completează enunțuri, tabele, figuri - reprezintă și descrie grafice, diagrame și modele - formulează ipoteze sau concluzii legate de studiul unui proces sau fenomen - rezolvă probleme cu grad ridicat de dificultate	- recunoaște și definește fenomene fizice, unități de măsură, mărimi fizice, legi, principii - folosește corect semnificațiile termenilor și a simbolurilor - completează enunțuri, tabele, figuri - reprezintă și descrie grafice, diagrame și modele - estimează ordinul de mărime sau limitele unor mărimi fizice - realizează transferuri a unor raționamente, compară, clasifică fenomene din domeniul tehnic
Pentru nota 5	Pentru nota 6 - 7	Pentru nota 8 - 9	Pentru nota 10
C2 – utilizează incorect și în nesiguranță unele instrumente și aparatura din laborator - nu efectuează independent experimente pentru verificarea unor legi sau măsurarea de mărimi fizice - colectarea datelor este nesistematică și	- utilizează corect și în siguranță unele instrumente și aparatura din laborator - efectuează independent experimente pentru verificarea unor legi sau măsurarea de mărimi fizice - colectarea datelor este sistematică și sunt prelucrate	- utilizează corect și în siguranță unele instrumente și aparatura din laborator - efectuează independent experimente pentru verificarea unor legi sau măsurarea de mărimi fizice - datele experimentale colectate riguros și	- utilizează corect și în siguranță unele instrumente și aparatura din laborator - efectuează independent experimente pentru verificarea unor legi sau măsurarea de mărimi fizice - modelarea experimentală a unor fenomene și proiectarea de experimente - concluzii clare și

sunt prelucrate parțial - concluzii fără rigoare științifică	corect - experimentele sunt realizate după modele deja utilizate - concluzii clare	prelucrate corect sub formă adecvată (tabele, grafice etc.) - demers experimental logic prezentat cu claritate - detectează surse de erori și le calculează	relevante, posibile generalizări - detectează sursele de eroare și optimizează metodele de măsurare - originalitate, inițiativă - identificarea unor soluții oferite de fizică dezvoltării tehnologice
C3 – manifestă interes scăzut pentru pregătirea suplimentară - nu este receptiv la informații științifice, tehnologice - numai ajutat este capabil să pregătească un referat, un material experimental din bibliografia pusă la dispoziție.	– manifestă interes scăzut pentru pregătirea suplimentară - este receptiv la unele informații științifice, tehnologice - este capabil să pregătească un referat, un material experimental uneori fără sprijinul profesorului - este inconsecvent	- manifestă interes pentru pregătirea suplimentară - rezolvă teste din evaluările externe - realizează referate, materiale de laborator - întocmește portofolii - obține rezultate slabe la olimpiade și concursuri	- manifestă interes deosebit pentru pregătirea suplimentară - culege informații științifice, le interpretează, le corelează, realizează transferuri. - întocmește portofolii - obține rezultate bune și foarte bune la olimpiade și concursuri - se autoperfecționează continuu.
C4 - manifestă interes scăzut pentru rezolvarea temelor pentru acasă - copiază temele de la colegi sau le rezolvă parțial	- nu manifestă interes deosebit pentru rezolvarea temelor pentru acasă - rezolvă singur doar temele cu grad scăzut de dificultate	- rezolvă conștiincios temele, și corect pe cele cu grad mediu de dificultate - interpretează rezultatele - temele mai dificile le rezolvă parțial	- rezolvă toate temele indiferent de gradul de dificultate, cu soluții uneori originale - interpretează rezultatele și generalizează - caută probleme noi, rezolvă în plus

Bibliografie:

- 1.Stoica, A.- Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori, București 2001
- 2.Stan, I. - Model de evaluare, Fizică, Ed. Școala Vremii, Arad, 2002
- 3.Stoica, A. –Reforma evaluării în învățământ, Ed Sigma, București 2000

INTERACȚIUNEA ȘCOALĂ- FAMILIE

Prof. inv. primar Maniu Valeria Angela, Școala Gimnazială Gârbova

La fiecare mediu educațional, alături de virtuți există și anumite limite. Conștientizarea acestora nu este o formă de pesimism pedagogic, ci una de raționalizare în abordarea lor și, totodată, o posibilitate de optimizare a lor. A sesiza că elevii cu cele mai multe probleme de adaptare școlară provin din medii familiale deficitare și a-ți pune problema ce trebuie făcut în acest caz, mi se pare un lucru necesar și pozitiv.

Mai importante decât virtuțile și limitele mediilor educaționale tratate separat sunt interacțiunile ce se stabilesc între acestea, în condițiile în care dezavantajele unora pot fi compensate de avantajele celorlalte. Dincolo de interacțiunile spontane dintre mediile educaționale, sunt necesare și interacțiunile „provocate” deliberat. Evoluția spre „societatea educațională” este expresia programării interacțiunii mediilor educaționale cu sporirea ponderii unora dintre acestea în dezvoltarea personalității umane.

A încredința în exclusivitate școlii educația copiilor, din partea multor părinți, fără a fi și personal implicați într-un proces de participare activ și constructiv, în momentele cele mai semnificative, riscă să se creeze o ruptură între generații, care ulterior poate fi greu de înlăturat.

La mulți educatori, la un număr tot mai mare de responsabili din instituții și la părinți implicați în social, a crescut conștiința privind necesitatea activării solidarității educative între familii și profesorii din școli.

Școala rămâne și în prezent principalul cadru de educație și mediul cu cele mai multe virtuți educaționale. Rolul fundamental al mediului educațional este rezultatul unor eforturi conceptuale și organizatorice. Ca atare, acest rol trebuie menținut și dezvoltat prin măsuri speciale întreprinse în acest sens. Acest rol nu trebuie întărit ca să contracărăm rolul crescând al altor medii. Dimpotrivă, el poate și trebuie să intre în relație de complementaritate cu celelalte medii educaționale. Concret, dacă știm că familia nu este suficient de pregătită pentru educația copiilor în noile condiții sociale și ar putea face greșeli în anumite situații, școala ar trebui să intensifice legătura cu familia și să compenseze lipsa de pregătire a acesteia prin asistență psihopedagogică calificată, iar în perspectivă, să introducă în curriculum un asemenea mod de pregătire.

Evaluarea nevoilor de educație ale părinților, realizată de o echipă de cercetători de la Institutul de Științe ale Educației din București și Institutul de Științe Pedagogice și Psihologice din Chișinău, a ajuns la concluzii semnificative, dintre care menționez:

- majoritatea profesorilor și părinților conștientizează nevoia de educație a părinților, faptul că unele comportamente ale părinților pot fi eficientizate prin dialog cu școala;
- profesorii și părinții recunosc obstacolele în colaborarea lor, dar nu pot sau nu știu adesea cum să le depășească;
- satisfacția nevoilor de educație ale părinților nu se regăsește suficient în oferta școlii și pentru că profesorii nu cunosc suficient nevoile specifice ale părinților;
- oferta educațională a școlii se structurează pe sensuri valorice diferite de cele ale familiei, prin cultivarea unor calități ce polarizează diferit pentru profesori și pentru elevi;
- diversificarea ofertei educaționale pornind de la evaluarea nevoilor de educație specifice, concrete ale diferitelor categorii de părinți;
- trecerea de la „educarea părinților” la implicarea lor în activități prin care să poată influența deciziile privind educația copiilor.

Cu intrarea în școală (de la vârsta de 6 ani) problemele muncii de educație devin mai complexe și odată cu ele și rolul familiei, școala constituind pentru copil un nou mediu căruia trebuie să i se adapteze și care va influența enorm dezvoltarea sa. O serie de sarcini educaționale sunt preluate în mod special de școală (cele privind instrucția), dar familia rămâne implicată chiar și în realizarea acestora rămânându-i în același timp și multe altele în care rolul principal îl are în continuare. Fără participarea părinților, efortul educativ organizat prin instituțiile școlare poate fi frânt, deviat sau deformat. Așa cum arăta și H.H. Stern „orice sistem de educație, oricât ar fi de perfect, rămâne neputincios dacă se lovește de opoziția sau indiferență din partea părinților”.

Numai o colaborare perfectă între cei doi factori este de natură să determine o eficiență maximă a muncii colective.

În ceea ce privește relația dintre familie și școală cele mai frecvente forme de organizare sunt:

1. Ședințele cu părinții;
2. Discuții individuale între cadrele didactice și părinți;
3. Organizarea unor întâlniri cu părinții;
4. Implicarea părinților în manifestări culturale ale școlii și activități recreative;
5. Voluntariatul;
6. Asociațiile de părinți.

În condițiile social-economice actuale se manifestă două condiții contradictorii: părinții sunt îngrijorați de viitorul copiilor lor, dar în același timp, nu mai au timp și răbdare să acorde atenție problemelor acestora. Relația lor cu școala este ignorată sau evitată, acțiunile educative ale celor două instituții, școala și familia, desfășurându-se oarecum separat. Este o sarcină a școlii, a personalului didactic, să identifice situațiile problematice, să dirijeze strategiile educative ale familiei în favoarea elevului și mai ales să conștientizeze faptul că relația de colaborare școală - familie este determinantă în obținerea performanțelor școlare.

Parteneriatul școală – familie poate contribui la creșterea factorilor educogeni ai familiei. Prin activități specifice, părinții pot fi sprijiniți să conștientizeze rolul pe care-l au în educația copiilor lor, să fie sprijiniți să se implice în activități educative.

Un studiu realizat în ceea ce privește necesitatea colaborării școală–familie enumeră patru motive pentru care școala și familia se străduiesc să stabilească legături între ele:

- a. părinții sunt juridic responsabili de educația copiilor lor;
- b. învățământul nu este decât o parte din educația copilului; o bună parte a educației se petrece în afara școlii;
- c. cercetările pun în evidență influența atitudinii parentale asupra rezultatelor școlare ale elevilor, în special asupra motivațiilor învățării, precum și faptul că unele comportamente ale părinților pot fi favorizate datorită dialogului cu școala;
- d. grupurile sociale implicate în instituția școlară (în special părinții și profesorii) au dreptul să influențeze gestiunea școlară.

Implicarea familiei în parteneriatul școlii este condiționat de gradul de interes al familiei față de școală. Cu cât școala reprezintă o valoare a familiei cu atât gradul de implicare al familiei este mai mare. Atitudinea familiei față de școală se transferă și copiilor și se manifestă în gradul de interes față de activitățile școlii, față de teme, față de rezultatele evaluării, față de aprecierile cadrelor didactice etc. Rolul de părinte este greu și pretinde cunoștințe teoretice și practice de pedagogie, psihologie și medicină; pretinde bunăvoința acestora de a învăța continuu de la și din viață, de a gândi, și mai ales de a înfrunta situații imprevizibile pe care trebuie să le rezolve cu înțelepciune și cu discernământ. Problemele pe care copii le ridică în fața părinților sunt adesea rezultatul unor preocupări sau frământări individuale la care așteaptă un răspuns sau o soluționare din partea părinților.

Îmbinarea eforturilor educative din familie și din școală este nu numai recomandabilă și chiar obligatorie, pentru că de multe ori, pe măsură ce copii evoluează, părinții au de înfruntat mereu alte și alte probleme, multe din ele inedite, iar școala are acumulată multă experiență în soluționarea unor probleme care se ivesc la o categorie de vârstă și care se repetă la generațiile următoare.

Bibliografie

- Băran-Pescaru, A., (2004), *Familia azi. O perspectivă sociopedagogică*, Editura Aramis, București.
- Bunescu, Ghe., *Democratizarea educației și educația părinților*, www.1educat.ro
- Iluț, P., (1994), *Familia. Cunoaștere și asistență*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca
- Vrășmaș, E., A., (2002), *Consilierea și educația părinților*, Editura Aramis, București.

COMPUNEREA ȘCOLARĂ – MODALITATE DE DEZVOLTARE A CREATIVITĂȚII ÎN CICLUL PRIMAR

Înv. Gligor Dana – Școala Gimnazială Vidra

Exprimarea corectă, orală și scrisă, reprezintă un obiectiv important al procesului de învățământ în ciclul primar, constituind unul dintre instrumentele de bază ale muncii intelectuale, fără de care nu poate fi vorba despre dezvoltarea intelectuală viitoare a elevilor, în special a imaginației și a gândirii creatoare.

Compunerile reprezintă un cumul de activități intelectuale care implică sinteza cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor dobândite de elevi la limba și literatura română, la alte obiecte de învățământ, cât și în afara școlii.

Compunerea școlară este o activitate migăloasă, meticuloasă și pretențioasă, ce presupune o atenție sporită și un efort intelectual destul de mare din partea elevului. Ea reflectă nivelul general de pregătire al elevului și modul în care acesta stăpânește limba română la un moment dat în evoluția sa școlară. Cuvintele înseamnă pentru fiecare dintre noi o comoară inestimabilă cu care „îmbrăcăm” estetic conținutul comunicării. Dar ne întrebăm cum să-i determinăm pe cei mici să-și însușească această „tehnică” de a se exprima cât mai bine în scris?

Dar până ca elevii să ajungă la un asemenea nivel, este nevoie din partea dascălului de o muncă asiduă, mai ales pe parcursul orelor de limba și literatura română, valorificând orice prilej pentru dezvoltarea imaginației și a creativității acestora. O primă formă de creație o constituie redarea într-o exprimare originală a conținutului unui text citit sau auzit, folosind imagini artistice noi. Activitatea pe text (analiza) trebuie îndreptată pentru a solicita gândirea elevului, imaginația.

Intervenția creatoare a elevilor poate consta și în exprimarea opiniei personale, a punctelor de vedere proprii despre faptele prezentate în textele studiate. De asemenea, pot fi făcute intervenții chiar în desfășurarea narațiunii, creându-se situații noi, prin modificarea finalului sau prin schimbarea atitudinii unui personaj. Întrebările: „Ce s-ar fi întâmplat dacă...?”, „Voi cum ați fi procedat...?”, stârnesc interesul elevilor, stimulând imaginația și gândirea lor creatoare. Iar de la astfel de intervenții și până la crearea unor povești originale în cadrul compunerii nu mai este decât un pas.

O formă aparte de activitate creatoare o constituie și sublinierea trăsăturilor caracteristice ale unor personaje, care presupune un efort de gândire din partea elevilor introducându-i în tehnica analizei literare și a caracterizării personajelor. Eroii acestor opere literare citite de ei pot deveni subiecte pentru compuneri, pentru a căror realizare sunt necesare cunoștințe, inspirație, efort de gândire creatoare. Toate aceste etape îl pregătesc pe elev pentru ca exprimarea lui să devină interesantă, plină de imaginație și de sensibilitate, ei realizând independent lucrări originale, sub forma unor diverse tipuri de compuneri: pe baza unor imagini de sprijin, după un plan de idei, după un tablou însoțit de un fragment dintr-o operă literară, compuneri inspirate din subiectul unor opere citite, compuneri cu ajutorul unor cuvinte de sprijin, compuneri libere etc.

Prin inventivitatea sa, dascălul este în măsură să-i pregătească pe elevi pentru o învățare creativă, pentru o dezvoltare a spontaneității și formare a aptitudinilor creative propriu - zise. Cheia creativității este găsită atunci când elevul poate emite judecăți independente, când el descoperă probleme acolo unde alții au găsit răspunsuri satisfăcătoare.

Activitatea de elaborare a compunerilor are o certă influență asupra dezvoltării capacităților intelectuale ale elevilor, în special a imaginației și gândirii lor creatoare.

Bibliografie:

1. Șerdean, Ioan, Metodica predării limbii române la clasele I-IV, Editura Didactică și Pedagogică București, 1993.
2. Revista „Învățământul primar”, nr 1-2/2005, Editura Miniped, București.
3. Revista „Învățământul primar”, nr 2-3/2004, Editura Miniped, București.

TRATAREA DIFERENȚIATĂ A ELEVILOR – MODALITATE DE PREVENIRE A EȘECULUI ȘCOLAR

Înv. Marc Aurica – Școala Gimnazială Câmpeni

Un învățământ de calitate este acela în care toți elevii, indiferent de mediul de proveniență și de nivelul dezvoltării intelectuale, sunt sprijiniți și încurajați în dezvoltarea lor, așa cum arată și P. Ștefănescu – Goangă: „Educația numai atunci este eficientă, când tratează pe fiecare conform cu natura sa și când dă fiecăruia hrana mintală de care el are nevoie”.

Dar, un prim pas în acest sens reprezintă o bună cunoaștere a acestora. Acest lucru presupune descifrarea notelor dominante ale personalității lor, înțelegerea și identificarea motivelor care îi determină să acționeze într-un anumit mod și o corectă previziune a evoluției lor. Cunoașterea și luarea în considerare a particularităților individuale a fiecărui elev, duce la găsirea unor soluții, mijloace și metode pedagogice specifice, ceea ce sporește eficiența actului educațional.

Pentru asigurarea succesului în învățare pentru toți elevii, este necesară o educație diferențiată, ceea ce presupune crearea situațiilor favorabile fiecărui elev, descoperirea și stimularea intereselor, aptitudinilor și posibilităților de formare și afirmare ale fiecăruia. Egalitatea șanselor de formare presupune drepturi egale la învățătură, unitatea obiectivelor, finalităților și scopurilor învățării, dar nu reprezintă identitatea sau uniformitatea de tratament didactic.

O educație intelectuală diferențiată se fundamentează pe construirea unor demersuri educative care să fie elaborate numai după ce:

- au fost stabilite cauzele și motivele rezultatelor bune și al nereușitelor;
- au fost stabilite modalitățile de organizare ale elevilor, în diverse momente ale lecției, pe grupe de nivel, grupe de interes și grupe de metode și stiluri de învățare;
- au fost stabilite sarcini de lucru diferențiate ca grad de dificultate și ca volum;
- a fost stabilit sprijinul ce urmează a fi acordat elevilor în funcție de categoria din care fac parte;
- au fost alese acele metode de învățare care să ușureze participarea fiecăruia, să reducă inhibiția, să permită valorizarea elevilor, reducând ponderea timpului alocat învățării frontale în favoarea învățării prin cooperare sau colaborare;
- au fost organizate conținuturile în jurul scopurilor formulate.

Astfel, procesul de diferențiere trebuie să cuprindă:

- diferențierea obiectivelor de învățare;
- diferențierea activităților de învățare;
- diferențierea evaluării.

Diferențierea impune crearea unui mediu de învățare care să asigure condiții ca elevii să lucreze împreună, să învețe cum să învețe, să-și acorde sprijin, să-și dezvolte respectul față de sine și față de ceilalți. În caz contrar, la elevii care necesită o tratare diferențiată și nu o primesc, poate să apară indiferența sau chiar o atitudine negativă față de activitatea la lecții, față de învățătură, colegi, cadre didactice, față de școală în general, care să afecteze

capacitatea de autoapreciere și să deterioreze profund starea lor psihică. Devieri comportamentale, trăsături negative ca minciuna, falsitatea, înșelătoria sunt adesea utilizate ca „mijloace salvatoare” pentru a depăși situația incomodă în care se găsesc unii dintre ei, dacă nu se bucură de atenția colectivului clasei și a dascălului și nu li se asigură în cadrul lecțiilor posibilitatea de a depăși impasul respectiv.

Pe parcursul activității didactice am observat că elevii cu astfel de probleme, la care uneori apar și devieri comportamentale provin dintr-un mediu cu un nivel socio-cultural scăzut, un mediu socio-afectiv neprielnic dezvoltării lor. Toate acestea se răsfrâng negativ asupra acestor copii, ducând la o rămânere în urmă în dezvoltarea intelectuală și afectivă a lor, comparativ cu cei de aceeași vârstă care cresc în condiții normale.

Este necesar ca toate cadrele didactice să le acorde acestor elevi o deosebită atenție, multă răbdare și cu tact pedagogic să le recâștige încrederea în ei și în cei din jur, să le stimuleze interesul pentru cunoaștere și să le cultive o atitudine pozitivă pentru învățatură și pentru școală.

Cunoașterea individuală a elevului, cât și tratarea diferențiată este nu numai o modalitate a prevenirii eșecului școlar, ci și garanția unor satisfacții deosebite în munca dascălului.

Bibliografie:

1. Radu, Ion, Învățământul diferențiat. Concepții și strategii, Editura Didactică și Pedagogică București, 1978.
2. Cosmovici, A. (coord.), Psihologia școlară, Editura Polirom, Iași, 1998.
3. Revista „Învățământul primar”, nr. 2-3/2003, Editura Miniped, București.
4. Revista „Învățământul primar”, nr. 1-3/2006, Editura Miniped, București.
5. „Tribuna învățământului”, nr. 587, 23-29 aprilie 2001.

NECESITATEA COLABORĂRII DINTRE GRĂDINIȚĂ ȘI ȘCOALĂ ÎN VEDEREA INTEGRĂRII CU SUCCES A PREȘCOLARILOR ÎN CICLUL PRIMAR

*Prof. înv. preșcolar Matei Aniela Ioana
Școala Gimnazială „Nicodim Ganea” Bistra/ structură GPN Gârde*

În sistemul de învățământ actual se vorbește tot mai mult despre cooperare, colaborare, muncă în echipă și activități desfășurate în parteneriat.

Astfel, parteneriatul este una dintre cerințele-cheie ale pedagogiei contemporane, este un concept și o atitudine ce presupune egalizarea șanselor de participare la o acțiune educativă comună; interacțiuni acceptate de toți partenerii; comunicare eficientă între participanți; colaborare (acțiune comună în care fiecare are rolul său diferit); cooperare (acțiune comună cu inter-relații și roluri comune).

Grădinița este primul mediu educativ și socializator de tip organizațional pe care îl cunoaște copilul. Grădinița are meritul de a oferi programe instructive și educative coerente, stabile ce permit egalizarea șanselor educaționale, oferind acces la integrarea școlară și socială a copilului.

Perioada 3-6/7 ani constituie o etapă de vârstă de mare receptivitate la stimulările educative și are o importanță deosebită pentru procesul școlarizării copilului. Această etapă de

vârsta este o perioadă de intensă dezvoltare a copilului, marcată de achiziții remarcabile care se îndreaptă treptat de la cantitate la calitate și diversitate, în planurile de analiză cognitiv sau psihosocial.

Parteneriat grădiniță - școală: din păcate, oportunitățile de colaborare între grădiniță și școala sunt mai rare, mai ales atunci când instituția preșcolară este plasată, spațial, în zone mai izolate sau mai depărtate de instituția școlară, situație în care cele două medii educaționale păstrează, doar virtual, interese comune. Cu toate acestea, având în vedere că grădinița și școala primară reprezintă două trasee educative succesive, dar părți ale unui proces care trebuie să rămână un ansamblu unitar, legătura dintre respectivele instituții se cere întărită pentru ca trecerea de la una la alta să asigure continuitatea proiectelor și finalizarea lor adecvată. Personalul didactic din cele două instituții urmează să caute împreună acele prilejuri de colaborare care să faciliteze integrarea copilului în mediul înalt formalizat al școlii.

Cele mai frecvente *oportunități de întâlnire dintre cele două medii educaționale*, care se cer valorificate de către ambii parteneri, privesc:

- vizitarea unei școli în vederea cunoașterii de către copiii preșcolari a acestei instituții;
- vizitarea de către școlarii din clasa pregătitoare/I a unei grădinițe pentru a le împărtăși copiilor de aici primele lor experiențe școlare;
- organizarea unor ședințe cu părinții copiilor în ultimul semestru de activitate din grădiniță la care sunt invitați câțiva dintre viitorii învățători, ce vor informa părinții asupra modului de pregătire al copiilor pentru școală;
- simularea în cadrul grădiniței a unor activități de tip școlar cu grupa mare;
- urmărirea de către educatoare a copiilor deveniți școlari pentru sesizarea progreselor în dezvoltare sau, dimpotrivă, a dificultăților pe care le întâmpină sub efectul noilor solicitări;
- organizarea unor serbări comune;
- realizarea unor cercuri pedagogice și activități metodice comune pentru educatoare și învățătoare ori de câte ori se ivesc probleme și solicitări care interesează ambele părți.

Prin stabilirea primelor contacte cu școala și cu învățătorii, copiii se vor familiariza din timp cu instituția dar și cu cele mai importante personaje ale ei ceea ce va contribui la reducerea neliniștilor și a stărilor afective negative pe care le generează perspectiva primei zile de școală. Copilul este un mic univers, iar creșterea și devenirea lui ca adult reprezintă un drum sinuos, plin de urcușuri și coborâșuri, al cărui aspect central îl reprezintă personalitatea, în toate aspectele ei.

Pasul către școlaritate reprezintă un prag ce implică o serie de aspecte psihologice specifice adaptării școlare, iar acest lucru imprimă o direcție generală a întregii perioade pe care copilul o va petrece în școală.

Copilul trebuie învățat că școala nu este o modalitate de constrângere, de încetare a jocului, de îngrădire a activităților libere din cadrul grădiniței ci reprezintă o continuare absolut normală a activității copilului, care este în continuă evoluție, fiind capabil să realizeze jocuri mult mai complexe decât cele din grădiniță, cu sarcini mai complexe.

Pentru a înlesni cu mai multă ușurință adaptarea optimă a copilului în școală, se dorește să se mențină o strânsă legătură între școală și grădiniță, două instituții asemănătoare și deosebite, în același timp, scop operaționalizat prin efectuarea de vizite, de colaborări, de schimburi de experiență, ce pun preșcolarii în legătură directă atât cu școlarii cât mai ales cu învățătorul.

În ceea ce privește o posibilă clasificare a relațiilor interpersonale în clasa de elevi / grupă criteriul utilizat îl reprezintă nevoile și trebuințele psihologice resimțite de elevi / preșcolari atunci când se raportează unii la alții. Prin exploatarea acestui criteriu rezultă următoarele tipuri de relații interpersonale: relații de inter-cunoaștere, relații de intercomunicare, relații socio-afective și relații de influențare.

La nivelul dinamicii și procesualității relațiilor interpersonale, influența educațională

poate funcționa ca și criteriu de analiză a interacțiunilor dintre elevi / preșcolari:

- relații de cooperare - coordonarea eforturilor pentru realizarea unui scop comun;
- relații de competiție - rivalitatea partenerilor în atingerea unei ținte comune;
- relații de conflict - bazate pe opoziția mutuală a partenerilor raportată la un scop indivizibil.

Există și situații în care clasificarea relațiilor interpersonale, punând accent pe aportul influenței educaționale în sensul acțiunii mutuale a partenerilor, poate fi realizată astfel:

- relații de acomodare;
- relații de asimilare;
- relații de stratificare;
- relații de aliniere.

Momentul intrării în școală presupune un anumit nivel de dezvoltare intelectuală, morală și fizică a copilului, capacități, priceperi abilități și deprinderi absolut necesare școlarității. Accentul cade pe dezvoltarea dimensiunii formative a pregătirii, deoarece nu însușirea unui volum mare de cunoștințe îl face pe copil apt pentru școală ci mai ales, dobândirea unor capacități, abilități și operații necesare actului de cunoaștere, care favorizează învățarea.

Dezvoltarea personalității copilului de vârstă școlară mică se poate realiza în condiții optime numai dacă exercitând influențele instructiv-educative, învățătorul se întemeiază pe nivelul dezvoltării copilului în perioada precedentă. De aici, rezultă că a pregăti preșcolarul pentru școală înseamnă a-i asigura acel nivel de dezvoltare psihică generală, care să permită învățătorului să realizeze sarcinile instructiv-educative prevăzute de programa clasei pregătitoare / I.

Așadar, a pregăti copilul pentru școală înseamnă a realiza sarcinile Curriculum-ului preșcolar cu privire la educația fizică, intelectuală, estetică și morală, pentru ca preșcolarul de ieri să poată face față cerințelor clasei pregătitoare / I. Noțiunea de *pregătire* echivalează aici cu noțiunea de *dezvoltare*.

A-l pregăti pe copil pentru școală înseamnă, *a-i asigura nivelul de dezvoltare intelectuală, motivațională, afectivă* pe care îl reclamă învățătura.

Binecunoscuta zicală *Ceea ce Ionel nu a învățat, Ion nu va învăța niciodată*, subliniază faptul că diferitele conținuturi informațional-cognitive, procedee instrumentale intelectuale, deprinderi senzorio-motorii, pentru a fi asimilate și integrate ca *bunuri* proprii ale subiectului, trebuie să fie prezentate la momentul prielnic și potrivit. Altfel spus, învățarea trebuie începută cât mai timpuriu și trebuie să fie strict corelată cu transformările evolutive care se produc succesiv în plan psihofiziologic general.

În ceea ce privește *pregătirea fizică a preșcolarului pentru școală*, grădinița, printr-o muncă educativă corespunzătoare, trebuie să satisfacă mai multe cerințe. La intrarea în școală, organismul copilului trebuie să fie clădit sănătos, rezistent la eforturi, îndeajuns de bine călit, ca să reziste la intemperii, capabil să desfășoare o muncă susținută (accesibilă vârstei) fără a obosi ușor și totodată este necesar ca preșcolarul să fie stăpân pe mișcările fundamentale: aruncarea, mersul, alergare, cățărutul, târâtul. Dacă toate aceste condiții sunt îndeplinite înseamnă că, scopul educației fizice în grădiniță a fost atins, iar sarcinile educației fizice au fost realizate.

O importanță deosebită prezintă *pregătirea preșcolarului pentru învățatură*. Acest obiectiv se asigură printr-o corespunzătoare dezvoltare intelectuală a copilului în grădiniță.

Dezvoltarea personalității copilului de vârstă școlară mică se poate realiza în condiții optime numai dacă exercitând influențele instructiv-educative, învățătorul se întemeiază pe nivelul dezvoltării copilului în perioada precedentă. De aici, rezultă că a pregăti preșcolarul pentru școală înseamnă a-i asigura acel nivel de dezvoltare psihică generală, care să permită învățătorului să realizeze sarcinile instructiv-educative prevăzute de programa clasei

pregătitoare / I.

În legătură cu *pregătirea intelectuală* se ridică o altă problemă, de interval egal pentru educatoare și învățător. Unii copii care frecventează grădinița, datorită educației intelectuale primite în familie, au un nivel de dezvoltare superior vârstei (între altele știu să scrie și să citească, cunoștințele și deprinderile lor devansează cu mult vârsta). Sarcina educatoarei este să semnaleze învățătorului aceste cazuri.

Pentru a forma și acestor copii *obișnuința de a învăța sistematic*, învățătorul va fi preocupat să găsească procedee de tratare individuală, dându-le teme corespunzătoare nivelului lor de dezvoltare. În caz contrar, nesolicitați la eforturi, acești copii devin delăsători și sunt amenințați să rămână în urmă la învățătură.

Pregătirea pentru școală ridică și unele cerințe în ceea ce privește *dezvoltarea morală* a copilului în grădiniță. Copilului i se formează aici diferite *emoții și sentimente morale*, cum ar fi atașamentul afectiv față de părinți, față de colectivul de copii, față de oameni; sentimente de prietenie, de soliditudine și ajutor reciproc.

Preșcolarilor li se formează, de asemenea și unele *obișnuințe de comportare civilizată*: să fie politicoși, să respecte pe cei mai în vârstă, să salute, să facă un serviciu, să ofere etc.

Dacă nivelul *dezvoltării fizice, intelectuale și morale* al copiilor proveniți de la grădiniță și înscriși în clasa pregătitoare/ I este corespunzător, învățătorul poate să rezolve cu succes sarcinile muncii instructiv-educative din școală.

Bibliografie:

1. **Băran, Adina**, (2004), *Parteneriat în educație: familie – școală – comunitate*, Editura Aramis Print, București
2. **Glava, A., Glava, C.**, (2002), *Introducere în pedagogia preșcolară*, Editura Dacia, Cluj-Napoca
3. **Romița B. Iucu**, (2006), *Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criza educațională*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași
4. **Stăiculescu, Camelia**, (2012), *Școala și comunitatea, parteneriat pentru educație*, Editura ASE, București
5. **Voiculescu, Elisabeta**, (2001), *Pedagogie preșcolară*, Editura Aramis, București
6. * * *, (2009) *Curriculum pentru învățământul preșcolar - prezentare și explicitări*, Editura Didactica Publishig House, București.

EVALUAREA LECȚIEI/ ACTIVITĂȚII DE EDUCAȚIE FIZICĂ LA CLASELE PRIMARE ȘI LA GRUPELE DE GRĂDINIȚĂ

Îndrumar pentru elevii claselor cu profil pedagogic

Prof. Kerekes Ferenc, Colegiul Național „Bethlen Gábor”, Aiud

Evaluarea este o componentă esențială a procesului instructiv/educativ, a procesului de predare-învățare-evaluare, având ca scop cunoașterea efectelor activității desfășurate, în vederea optimizării ei.

Lecția de educație fizică se deosebește de celelalte lecții școlare prin conținut, structură, metodologie, dinamică, cadrul spațial și specificitatea învățării. Legitățile învățării sunt specifice. Ele vizează formarea percepțiilor și deprinderilor motrice și însușirea de cunoștințe în

condițiile practicării exercițiilor fizice, precum și educarea calităților motrice și a celor moral-volitive.

FIȘĂ DE EVALUARE

Școala:.....
Clasa:.....
Data:.....
Prof.coordonator/metodist:.....
Învățător:.....
Elev/ Practicant:.....

I. *Elaborarea proiectului*

- concordanța temei cu programa și condițiile materiale
- formularea obiectivelor pedagogice și operaționale
- corelația dintre obiective, conținut, formații, dozare și evaluare
- documentare, terminologie

II. *Modificarea proiectului conform observațiilor*

III. *Măsurile organizatorico-metodice preliminare*

- igienizarea spațiului de lucru
- amplasarea materialelor, aparatelor și reperelor
- deplasarea elevilor la locul de lucru

IV. *Desfășurarea lecției*

- organizarea colectivului
- pregătirea organismului pentru efort
- prelucrarea selectivă a aparatului locomotor
- realizarea temelor
- scăderea nivelului efortului
- încheierea lecției

V. *Nivelul metodic*

- poziția și deplasarea față de colectiv
- terminologia și comanda
- manevrarea colectivului
- calitatea explicației și a demonstrației
- eficiența utilizării materialului didactic
- eficiența metodelor folosite
- eficiența formațiilor de lucru
- intervenții pentru corectarea greșelilor
- asigurarea manifestării spiritului de întrecere
- aprecierea activității elevilor
- protecția sănătății și integrității corporale a elevilor
- densitatea lecției

VI. Comportarea în lecție

- ținuta fizică și vestimentară
- stăpânirea de sine
- perspicacitatea
- comunicarea afectivă cu elevii
- creativitatea

VII. Autoevaluarea

- analiza lecției proprii
- obiectivitatea autoaprecierii

Fișa de evaluare a fost concepută astfel încât să-l ajute pe elev încă din faza de proiectare și să-l orienteze în predare.

Profesorul metodist apreciază global lecția-activitatea cu precădere prin prisma eficienței realizării temelor și a verigilor de pregătire a organismului pentru efort, de prelucrare selectivă a aparatului locomotor, de dezvoltare a calităților și deprinderilor motrice precum și a jocului dinamic sau sportiv.

TESTE DE EVALUARE ÎNȚĂLĂ. INTERPRETARE ȘI PLAN DE MĂSURI

Prof. Danciu Mirela, Liceul Tehnologic Sebeș

În cadrul activității didactice la începutul anului școlar este prevăzut testul inițial de cunoștințe, pentru a vedea nivelul elevilor în ceea ce privește disciplina Tehnologia informației și a comunicațiilor, pentru clasa a IX-a la care predau în anul școlar 2013 – 2014.

Materialul prezentat în continuare cuprinde planul de recapitulare a noțiunilor, testul inițial pe care l-am aplicat, interpretarea rezultatelor elevilor în urma aplicării și corectării testului inițial, precum și măsurile necesare de a fi luate în cadrul orelor viitoare de TIC.

EVALUARE ÎNȚĂLĂ Disciplina TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI SI A COMUNICATIILOR Plan de recapitulare Clasa a IX-a

1. Sistemul de calcul : unitate centrală, dispozitive periferice de intrare, dispozitive periferice de ieșire, dispozitive de stocare a informației, unități de măsură pentru informație
2. Unitatea de memorie, memoria ROM și memoria RAM
3. Internet, poșta electronică

Modelul de test aplicat îl prezintă în continuare:

TEST DE EVALUARE

Nume prenume: _____

Clasa: _____

- Pentru rezolvarea corectă a tuturor cerințelor din Partea I și Partea a II-a se acordă 90 puncte. Din oficiu 10 puncte.
- Timpul efectiv de lucru este de 45 minute.

Partea I (25 puncte)

Încercuți litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. În care dintre situații poate funcționa calculatorul:
(5p)
a. dacă nu are placă de bază   b. dacă nu are placă video
c. dacă nu are placă de rețea   d. dacă nu are procesor
2. Precizați care dintre următoarele dispozitive poate fi utilizat pentru tipărirea datelor: (5p)
a. imprimanta   b. creion optic   c. mouse   d. scanner
3. Configurația minimă de dispozitive necesare realizării unei rețele de calculatoare este: (5p)
a. Internet   b. Calculatoare   c. modem   d. Placă de rețea
e. Linie de comunicație
4. RAM este un acronim pentru:
(5p)
a. Random Access Memory   c. Read Arithmetic Memory
b. Random All Memory   d. Read All Memory
5. Cea mai mică unitatea de măsură a informației stocate în calculator este:
(5p)
a. byte   b. pixel   c. bit   d. octet

Partea a II-a (65 puncte)

1. Explicați ce este rezoluția unui monitor . (5p)
2. Subliniați termenii care sunt dispozitive ce pot face parte din structura unui calculator: Boxe, Monitor, Mouse, Mouse pad, Notepad, Pentium, Procesor, Tastatură. (5p)
3. Enumerați trei factori de ordin tehnic care pot influența performanțele calculatorului. (5p)
4. Ordonăți crescător următoarele unități de măsură a capacității de memorare: TB, KB, GB, B, MB. (5p)
5. Descrieți pe scurt ce sunt memoriile ROM și RAM și care este diferența dintre ele. (15p)
6. Menționați, pe scurt, care este rolul procesorului într-un sistem de calcul. 15p)
7. Explicați ce înseamnă dispozitiv de intrare, de ieșire și de intrare/ieșire. Dați câte un exemplu din fiecare tip de dispozitiv. (15p)

TEST DE EVALUARE ÎNȚIALĂ
Anul școlar 2013-2014
Disciplina Tehnologia Informației și a Comunicațiilor
Clasa a IX-a
BAREM DE EVALUARE ȘI
DE NOTARE

PARTEA I**(25**

1. c; 2. a; 3. d 4. a 5. c	5x5p	puncte)

PARTEA aII-a**(65****puncte)**

1.	Pentru rezolvare corectă	5p	
2.	Pentru rezolvare corectă	5p	Se acordă 1 p pentru fiecare termen subliniat corect
3.	Pentru rezolvare corectă -exemplu de adresă de e-mail -precizare elemente componente	5p 3p 2p	
4.	Pentru rezolvare corectă	5p	
5.	Pentru rezolvare corectă -descriere -diferențe	15p 5p 10p	
6.	Pentru rezolvare corectă	15p	
7.	Pentru rezolvare corectă -descriere -exemplu	15p 3*3p 3*2p	

În urma aplicării testelor și a corectării lor pe baza baremului de corectare și notare, am putut să fac interpretarea rezultatelor, separat pentru fiecare clasă de elevi la care am aplicat testul inițial.

INTERPRETAREA TESTULUI ÎNȚIAL**Aria curriculară: ȘTIINȚE****Disciplina: TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ȘI A COMUNICAȚIILOR****Data: 28.09.2013****Subiectul: TEST ÎNȚIAL****Profesor: DANCIU MIRELA****Competențe generale:**

1. Dezvoltarea deprinderilor moderne de utilizator
2. Cunoașterea modului de utilizare a unor medii informatice de lucru

3. Elaborarea unor produse utilizabile care să dezvolte spiritul inventiv și creativitatea

Competențe specifice:

- 1.1 Identificarea componentelor hardware și software ale unui calculator personal
 1.2 Descrierea funcționării unui calculator personal
 2.8. Cunoașterea tastaturii ca dispozitiv de introducere a datelor și în special de editare. Funcțiile mouse-ului
 3.6. Aplicarea modalităților de folosire a serviciului de e-mail

Clasa: a IX-a A

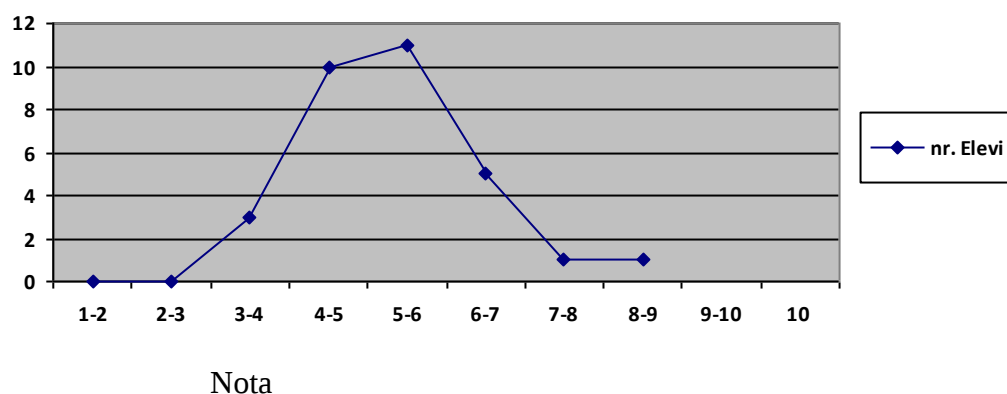
Număr de elevi: 32

Număr de elevi prezenți la test: 31

Note obținute:

Nota	1-2	2-3	3-4	4-5	5-6	6-7	7-8	8-9	9-10	10
Număr de note			3	10	11	5	1	1		

Media pe clasă: 5,25

Clasa: a IX-a B

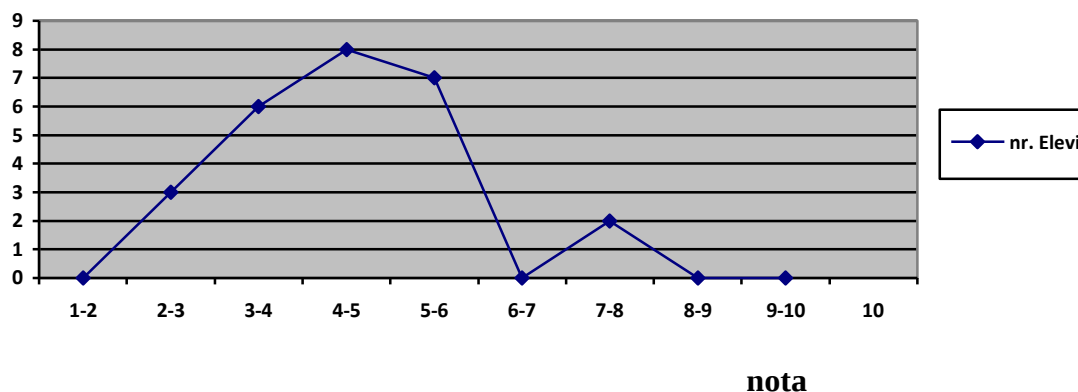
Număr de elevi: 28

Număr de elevi prezenți la test: 26

Note obținute:

Nota	1-2	2-3	3-4	4-5	5-6	6-7	7-8	8-9	9-10	10
Număr de note		3	6	8	7		2			

Media pe clasă: 4,37

Clasa: a IX-a C

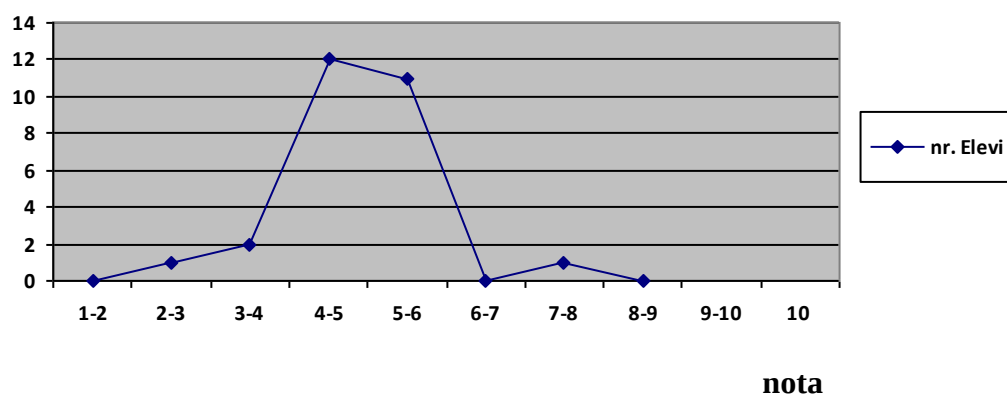
Număr de elevi: 28

Număr de elevi prezenți la test: 27

Note obținute:

Nota	1-2	2-3	3-4	4-5	5-6	6-7	7-8	8-9	9-10	10
Număr de note		1	2	12	11		1			

Media pe clasă: 4,70

Clasa: a IX-a D

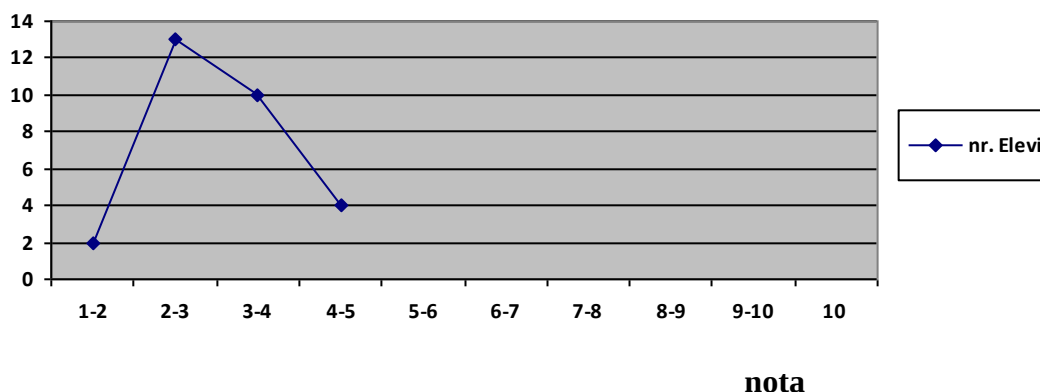
Număr de elevi: 36

Număr de elevi prezenți la test: 29

Note obținute:

Nota	1-2	2-3	3-4	4-5	5-6	6-7	7-8	8-9	9-10	10
Număr de note	2	13	10	4						

Media pe clasă: 2,98

Puncte slabe:

- 1 – media clasei este una foarte mică;
- 2 – elevii nu au cunoștințe despre existența categoriilor variate de itemi;
- 3 – cea mai mare parte a elevilor nu dețin cunoștințele generale despre structura unui sistem de calcul

Măsuri necesare pentru a fi luate în cadrul orelor la clasă, pentru remedierea situației constatate prin testarea inițială: lucru diferențiat; aplicarea unor metode interactive – centrate pe elev; evaluarea continuă și periodică a tuturor elevilor prin fișe de evaluare care urmăresc mai multe categorii de itemi: subiectivi, obiectivi și semiobiectivi; înlăturarea confuziilor legate de noțiuni, îmbunătățirea limbajului științific, îmbunătățirea comunicării, asimilarea de mai multe cunoștințe.

Pe baza rezultatelor obținute la testul inițial, am reușit să adaptez modul de predare la fiecare clasă, pentru a obține cele mai bune rezultate posibile cu fiecare dintre elevii mei.

CONSILIEREA PĂRINȚILOR, ACTIVITATE IMPORTANTĂ PENTRU DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII ÎN GRĂDINIȚA DE COPII

Prof. inv. preșcolar Huștiuc Nicoletta, GPN Vinerea

Pentru buna desfășurare a activității instructiv-educative din grădiniță, părinții trebuie să colaboreze cu educatoarea. În acest sens, în fiecare an școlar am inițiat câte un parteneriat cu părinții intitulat „Școala părinților”. Acest parteneriat cuprinde câte o activitate desfășurată lunar, aici intrând și serbările și activitățile de voluntariat desfășurate împreună cu părinții copiilor.

Dat fiind faptul că la grădiniță permanent este cineva care vine cu copilul și după copil, există acea relație strânsă de colaborare, care, odată cu creșterea copilului se pierde, devenind uneori inexistentă.

Dacă în primii ani, când copilul vine în contact cu mediul grădiniței, părinții sunt deosebit de grijulii și de interesați de evoluția lui, nu același lucru se poate spune când copilul ajunge la vârsta liceului. Interesul scade atât din partea copilului cât și din partea părinților.

În cadrul parteneriatului cu părinții am obținut rezultate bune, reușind să conving părinții copiilor să le citească, măcar de 3-4 ori pe săptămână, înainte de culcare sau în orice alt moment prielnic al zilei, câte o povestioară adecvată vârstei, prin aceasta dezvoltându-i dragostea pentru carte și lectură, încă de mic.

Împreună cu alte educatoare din țară cu care am colaborat în cadrul mai multor parteneriate, am inițiat editarea unui „Ghid pentru părinți și educatoare” pe care sperăm ca de acum înainte să îl folosim la activitățile cu părinții, deoarece până la a-i convinge de importanța lui mai avem de lucrat. Ghidul conține mai multe capitole, ce cuprind chestionare pentru părinți, sfaturi de la educatoare pentru părinți, sfaturi de la educatoarea-părinte pentru părinții cu care lucrează și multe altele, printre care și istorioare cu morală din care cu toții avem câte ceva de învățat.

În cadrul activităților din grădiniță, educatoarea, pe lângă munca cu părinții, realizează și consilierea părinților. Temele pe care le-am ales în următoarea planificare ilustrează mai ales dorința părinților de a discuta și lămurii teme care sunt de interes, cât mai ales faptul că părinții, cunoscându-și copiii, vor ști mai bine cum să îi educe pentru viitorul care le stă în față.

Nr. Crt.	ACTIVITATEA EDUCATIVĂ	Săptămâna
1.	Programul zilnic al copilului	S1
2.	Alimentația sănătoasă a preșcolarului	S2
3.	Temele pentru acasă	S3
4.	Anturajul copilului – la grădiniță și în afara grădiniței	S4
5.	Violența domestică – repercusiuni asupra copiilor	S5
6.	Igiena personală	S6
7.	Virusi gripali – măsuri de prevenire	S1, S6, S9
8.	Protecția în caz de dezastre naturale, incendii	S4, S6, S9
9.	Încrederea – asumarea responsabilității	S10
10.	Toleranța – educația în familie	S11
11.	Modelul personal – prima componentă în educație	S12
12.	Educația pentru protecția mediului	S13
13.	Banii nu aduc fericirea – vulnerabilitatea copiilor cu părinți plecați în străinătate	S14
14.	Lectura în familie	S7, S10
15.	Meseria de părinte	S14
16.	Părinți, când ați spus ultima dată „Copile, te iubesc” ?	S2, S8, S12
17.	Să învățăm să dăruim – cadouri de Crăciun și de Paște pentru copii nevoiași	S7
18.	Recompense / sancțiuni pentru îndeplinirea sarcinilor	S8, S13
19.	Tipuri de jucării și jocuri, programe la PC	S11
20.	Rolul decisiv al familiei în educația copilului	S3, S8

TRATAREA DIFERENȚIATĂ A ELEVILOR LA LIMBA FRANCEZĂ- O MODALITATE DE RECUPERARE A MATERIEI

Prof. Frățilă Maria, Liceul Tehnologic „Timotei Cipariu” Blaj

Proba de evaluare inițială cât și primele ore de limba franceză la clasa a IX-a au scos în evidență următoarele:

- ♣ elevii dispun de slabe cunoștințe gramaticale
- ♣ dețin un număr redus de cuvinte din vocabularul limbii franceze
- ♣ scriu cu multe greșeli
- ♣ citesc greu un text la prima vedere

Criteriile care îi diferențiază pe elevi sunt variate: cantitatea cunoștințelor de limba franceză pe care le au la un moment dat, puterea de asimilare, ritmul propriu de lucru, interesul pentru studiu, rezistența la efort, mediul social etc. Toate acestea contribuie la crearea unor individualități distincte al căror număr este egal cu numărul de elevi din fiecare clasă.

Tratarea diferențiată îmbracă forma tratării elevilor pe grupuri. La baza alcătuirii grupurilor stau următoarele: buna cunoaștere a nivelului de pregătire a colectivului cu care se lucrează, a volumului de informații precum și a disponibilității elevilor. Testarea cunoștințelor se impune la începutul fiecărui an de studiu. Testele de la sfârșitul unor unități, dialogul zilnic cu elevii, observarea atentă a acestora sunt elemente care contribuie la formarea unei imagini corecte despre elevi și despre clasă în ansamblu, ajutându-ne să adoptăm strategii pedagogice adecvate.

La limba franceză împărțire unei clase de elevi pe grupuri se face ținându-se seama de elevii avansați care cunosc structura gramaticală elementară și au un bogat bagaj lexical, se pot exprima fluent oral și scris, de elevii cu un nivel mediu de cunoștințe și de elevii care posedă noțiuni de limbă sub nivelul minim obligatoriu.

Cu aceștia din urmă procedăm la reluarea unor noțiuni de bază începând cu fonetica. Ei trebuie să conștientizeze regulile fonetice; limba franceză fiind o limbă etimologică, elevii trebuie să-și însușească opoziția grafem/fonem, deosebirile dintre scriere și pronunțare. Procedeele folosite aici sunt lectura, scrierea la tablă și dictarea. Se practică lectura model, lectura colectivă, individuală și lectura pe roluri; scrierea la tabla după dictare cu autocorectarea greșelilor după însușirea regulilor fonetice sau corectarea lor de către grup.

În privința gramaticii se începe cu noțiunile elementare:

- ▲ recunoașterea genului la substantive și adjective
- ▲ formarea pluralului la substantive și adjective
- ▲ configurarea verbelor ÊTRE și AVOIR mai întâi ca verbe de sine stătătoare, iar apoi ca verbe auxiliare ajutând la formarea timpurilor compuse.

Se folosesc exerciții simple de completare a spațiilor libere cu articole hotărâte sau nehotărâte pentru masculin sau feminin sau de formare a adjectivelor feminine după cele masculine date. Exercițiile concepute pentru aceste grupuri trebuie să fie, inițial, dintre cele mai simple, pentru a cunoaște apoi o curbă, treptat ascendentă din punct de vedere al gradului de dificultate. Astfel, dacă avem ca obiectiv fixarea perfectului compus, vom aborda mai întâi verbele regulate (cu participiul trecut derivat direct din verb) și apoi celelalte (neregulate) mai dificil de reținut și întrebuințat.

În timp ce profesorul lucrează cu elevii slabi, celorlalți trebuie să li se asigure munca independentă. După ce elevii mai slabi și-au atins obiectivele propuse pentru momentul respectiv li se dă o temă de aplicare a cunoștințelor dobândite și se procedează la verificarea celui de-al doilea grup.

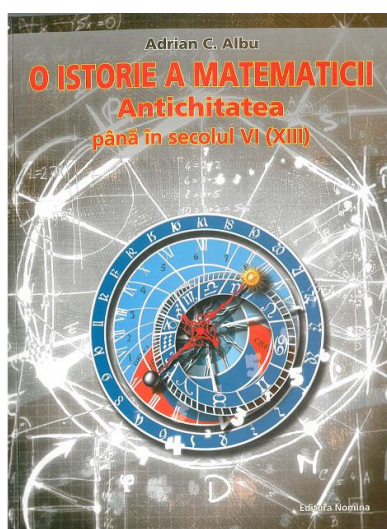
La un text, elevii slabi vor fi solicitați să facă lectura corectă și să formuleze răspunsuri simple. Se va proceda apoi la introducerea, exersarea și fixarea unui lexic uzual prin dialoguri dirijate. După acumularea unui bagaj de cunoștințe lexicale și gramaticale, elevii vor fi antrenați în alcătuirea unor descrieri (exploatarea unor imagini în 5-6 propoziții), a unor dialoguri tematice, a unor compuneri simple. El va fi capabil să se prezinte și să-i prezinte pe alții, să cunoască formule de salut și de prezentare. Aceste exerciții de îmbogățire a vocabularului se vor aplica la un nivel mai ridicat și elevilor avansați, antrenați în realizarea rezumatelor sau a compunerilor legate de un text dat (în rezumarea textului după un plan dat). Tot lor li se va indica, atunci când orele de curs sunt dedicate unor scriitori francezi, o bibliografie care să le permită redactarea unor prezentări ce vor cuprinde scurte note biografice și de istorie literară, unele observații cu privire la universul creației lor artistice

(prezentate apoi clasei) cu scopul de a trezi interesul întregii clase față de viața și opera acestora.

Tratarea diferențiată trebuie reflectată și în temele care li se dau pentru acasă, cei slabi fiind solicitați la exerciții mai simple, gradul de dificultate crescând treptat. Prin aplicarea practică a acestui procedeu de lucru sunt încurajați nu numai elevii buni, dar și cei slabi, realizându-se minimul de cunoștințe necesar promovării.

RECOMANDARE DE CARTE

Prof. Bologa Maria Teodora, Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Ighiu-Șard

În urmă cu ceva vreme, mi-a căzut în mână o carte care tratează un subiect care m-a fascinat întotdeauna. Este vorba despre lucrarea „**O istorie a matematicii. Antichitatea până în secolul VI (XIII)**” a distinsului prof. univ. dr. Adrian C. Albu de la Universitatea de Vest Timișoara. Apărută la Editura Nomina, Pitești, 2009, cartea este primul volum dintr-o amplă lucrare care va mai cuprinde un volum II cu subtitlul „Eul de mijloc” (Eul mediu și Renașterea) și un volum III cu subtitlul „Eul modern” (Perioada modernă și contemporană).

Acest volum este structurat pe trei capitole:

Cap.I. Egiptul și Mesopotamia

Cap.II. Grecia. Lumea greco-romană

Cap.III. China. India. Lumea nouă. (Perioada precolumbiană)

Autorul ne prezintă apariția teoriilor și a conceptelor matematice în cronologie istorică, precum și date biografice ale personalităților care au avut realizări în acest domeniu. Pentru o mai bună plasare în timp și spațiu a evenimentelor și realizărilor matematice autorul a introdus la fiecare perioadă importantă un subcapitol intitulat „**Fundalul istoric**”, un rezumat al evenimentelor istorice și cultural științifice cu efect imediat asupra înțelegerii contribuțiilor matematice a perioadei considerate.

Dorind ca cititorul să se orienteze mai rapid între nume, date și titluri de lucrări autorul a alcătuit la sfârșitul fiecărei perioade prezentate câte un „**Tabel cronologic**” care cuprinde matematicienii mai importanți menționați în text, anii între care au trăit (aproximativi) și numele lucrărilor lor.

Bibliografia vastă care însoțește cartea se împarte în trei categorii:

- 1) Bibliografia generală - de la sfârșitul cărții conține titlurile cărților și enciclopediilor citate și utilizate în toată cartea;
- 2) Bibliografie de capitol - utilizată în redactarea capitolului respectiv;
- 3) Note –în completarea celei anterioare, considerate necesare de către autor din punct de vedere a rigorii istorice deoarece mai ales în perioada veche a Istoriei matematicii există diferențe în menționarea intervalului de viață (anul nașterii, anul morții) al unor matematicieni precum și a datei apariției primei ediții a unei lucrări.

La **anexe** există 5 hărți care conțin localizarea principalelor centre matematice în perioada antichității.

Între paginile acestei cărți veți descoperi „istoria veche” adică zeci de secole de „matematică elementară” în care se numără, se calculează și se măsoară (lungimi, suprafețe, volume) transpuse în principalele înscrisuri cu texte matematice cunoscute: **Papyrusul Rhind** și **Papyrusul de la Moscova**, **tablitele de lut din Mesopotamia** etc...

Autorul descrie cel mai bine în „**Introducere**” perioada expusă în cap II.” Urmează apoi „miracolul grec” dar nu în sensul de minune ci în acela de realizare excepțională. Când și, mai ales, de ce au început grecii să facă raționamente, să „demonstreze teoreme”, rămâne încă un adevărat mister, cu toate explicațiile care s-au dat. Acum se naște matematica deductivă, aritmetica și mai ales geometria. Scena este de astă dată Grecia continentală, țărmul estic al Mării Egee, sudul Italiei, Syracuza (în Sicilia) și Alexandria (în nordul Egiptului). Apar „părinții matematicii”, Thales – înțeleptul; figura învăluită în mister a lui Pithagora; creatorii de „Școli” – Platon și Aristotel, și mai ales triada de aur a matematicii elenistice – diafanul Euclid, genialul Arhimede - un nou Odiseu al mării epopei matematice pe cale de a se naște, și părintele conicelor, marele geometru Apollonius din Perga.”

Prima întrebare pe care o pune d-nul prof. Adrian C. Albu este „**La ce este utilă Istoria Matematicii?**” Considerând trei aspecte ale activității matematice:

- 1) activitatea de cercetare;
- 2) activitatea de „prelucrare” a matematicii;

3) activitatea de instruire și educație matematică, autorul crede că răspunsul complet ar fi că Istoria Matematicii ne ajută în mai mică măsură și într-o formă indirectă în activitatea de cercetare, într-o măsură mai mare în activitatea de prelucrare și fundamentare a matematicii și într-o măsură importantă în procesul instructiv-educativ. Astfel, „...pentru matematicianul – profesor, Istoria matematicii constituie un domeniu ale cărui fapte și concluzii se pot converti în importante învățăminte cu valențe educative. Completările cu referire la Istoria Matematicii luminează și totodată umanizează matematica. Ele constituie de cele mai multe ori, „sarea și piperul” unei lecții de matematică, de orice nivel ar fi ea. Profesorii cu experiență la catedră și cu o serioasă cultură matematică știu acest lucru foarte bine și știu, de asemenea, să exploateze digresiunile istorice în interesul deplin al lecției. Cunoscând mai bine viața și activitatea lui Pithagora, Euclid, Arhimede, Gauss sau Hilbert aceștia coboară din Olimpul Zeilor în rândul oamenilor obișnuiți, fără să-și piardă aura de mari savanți creatori.”

Remarcând totodată excelentele condiții grafice în care a apărut lucrarea vă propun spre rezolvare un mic poem cu conținut matematic hindus, extras din **Note la capitolul III.**

*„Dintr-o tufă de flori de lotus,
O treime a fost oferită lui Shiva,
O cincime lui Vishnu,
Și o șesime lui Sūrya.
Un sfert a fost predată lui Bhāvani,
Iar cele șase flori rămase ,
Au fost înmânate venerabilului preceptor.
Spune-mi mie repede care a fost numărul florilor[de lotus]. ”*

MODEL DE PROIECTARE A UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE „PAGINI WEB”

Prof. Danciu Mirela, Liceul Tehnologic Sebeș

Liceul Tehnologic Sebeș

Obiectul: Tehnologia Informației și a Comunicațiilor

Profesor: Danciu Mirela

Clasa a XII-a -LICEU 1 h/săptămâna

PROIECTAREA UNITATILOR DE ÎNVĂȚARE

Unitatea de învățare **Pagini Web 11 ore**

Conținuturi	Com spec	Activități de învățare	Resurse	Metode de predare-învățare	Probe de evaluare
Elementele limbajului HTML	1.2	Se prezintă structura generală a unui program HTML. Se creează și se salvează o pagină simplă.	<u>resurse umane</u> - Se va lucra cu întreg colectivul de elevi <u>-resurse materiale</u> - calculator PC - fise de lucru <u>-resurse de timp: 1h</u>	-explicația -conversația participativă -exerciții aplicative	Probe orale prin care elevul demonstrează că este capabil să definească structura unei pagini HTML
Linii orizontale	1.2	Se prezintă comenzile necesare pentru a insera linii noi într-o pagină creată Se creează și se salvează o pagină	<u>resurse umane</u> - Se va lucra cu întreg colectivul de elevi <u>-resurse materiale</u> - calculator PC - fise de lucru <u>-resurse de timp: 1h</u>	-explicația -conversația participativă -exerciții aplicative	Probe practice prin care elevul demonstrează că este capabil să prezinte și să folosească comenzile pentru folosirea liniilor

Titlul unei pagini. Culoarea de fond și a textului	1.2	Se prezintă comenzile necesare pentru inserarea titlurilor și a subtitlurilor, și comenzile de stabilire a culorilor Se creează și se salvează o pagină	<u>resurse umane</u> ▪ Se va lucra cu întreg colectivul de elevi <u>-resurse materiale</u> ▪ calculator PC ▪ fișe de lucru <u>-resurse de timp: 1h</u>	-explicația -conversația participativă -exerciții aplicative	Probe practice prin care elevul demonstrează că este capabil să prezinte și să folosească comenzile pentru setarea titlurilor, a culorilor și dimensiunea textului
Stiluri pentru text	1.2	Se prezintă comenzile necesare pentru a insera linii noi cu diferite stiluri de text Se creează și se salvează o pagină	<u>resurse umane</u> ▪ Se va lucra cu întreg colectivul de elevi <u>-resurse materiale</u> ▪ calculator PC ▪ fișe de lucru <u>-resurse de timp: 1h</u>	-explicația -conversația participativă -exerciții aplicative	Probe practice prin care elevul demonstrează că este capabil să prezinte și să folosească comenzile pentru folosirea diferitelor stiluri de scris
Liste. Tabele	1.2	Se prezintă comenzile necesare pentru a insera liste și tabele simple Se creează și se salvează o pagină	<u>resurse umane</u> ▪ Se va lucra cu întreg colectivul de elevi <u>-resurse materiale</u> ▪ calculator PC ▪ fișe de lucru <u>-resurse de timp: 1h</u>	-explicația -conversația participativă -exerciții aplicative	Probe practice prin care elevul demonstrează că este capabil să prezinte și să folosească comenzile pentru crearea listelor și a tabelelor
Dimensionarea celulelor și a tabelului	1.2	Se prezintă comenzile necesare pentru a seta dimensiunile tabelului Se creează și se salvează o pagină	<u>resurse umane</u> ▪ Se va lucra cu întreg colectivul de elevi <u>-resurse materiale</u> ▪ calculator PC ▪ fișe de lucru <u>-resurse de timp: 1h</u>	-explicația -conversația participativă -exerciții aplicative	Probe practice prin care elevul demonstrează că este capabil să prezinte și să folosească comenzile pentru folosirea setărilor într-un tabel

Imagini. Realizarea imaginilor .gif și .jpg	1.2	Se prezintă comenzile necesare pentru a insera imagini Se creează și se salvează o pagină	<u>resurse umane</u> ▪ Se va lucra cu întreg colectivul de elevi <u>-resurse materiale</u> ▪ calculator PC ▪ fișe de lucru <u>-resurse de timp: 1h</u>	-explicația -conversația participativă -exerciții aplicative	Probe practice prin care elevul demonstrează că este capabil să prezinte și să folosească comenzile pentru folosirea imaginilor
Legături. Culori pentru legături	1.2	Se prezintă comenzile necesare pentru a insera legături Se creează și se salvează o pagină	<u>resurse umane</u> ▪ Se va lucra cu întreg colectivul de elevi <u>-resurse materiale</u> ▪ calculator PC ▪ fișe de lucru <u>-resurse de timp: 1h</u>	-explicația -conversația participativă -exerciții aplicative	Probe practice prin care elevul demonstrează că este capabil să prezinte și să folosească comenzile pentru crearea unor legături
Aplicații	1.2	Se creează și se salvează o aplicație cu mai multe pagini care să conțină toate elementele predate	<u>resurse umane</u> ▪ Se va lucra cu întreg colectivul de elevi <u>-resurse materiale</u> ▪ calculator PC ▪ fișe de lucru <u>-resurse de timp: 2 h</u>	-explicația -conversația participativă -exerciții aplicative	Probe practice prin care elevul demonstrează că este capabil să prezinte și să folosească comenzile HTML pentru crearea unei aplicații de minim 6 pagini.
• Evaluare	Test de evaluare și Aplicație practică pe calculator		<u>0,5 h</u> <u>0,5 h</u>		Proba practica – simulare bac